Rekryterna

REKRYTERNA.

RÅD TILL UNGA KRISTNA.

AF

THEODORE L. CUYLER

TEOL. DOKTOR.

AF DE AMERIKANSKE FÖRLÄGGARNE AUKTORISERAD ÖFVERSÄTTNING FRÅN ENGELSKAN.

AMERIKANSKA TRAKTAT-SÄLLSKAPET,

150 NASSAU GATAN, NEW YORK.

De nyvärfvade.

Under min mer än fyrtioåriga verksamhet i evangelii tjenst har jag kommit i beröring med tusentals personer, som nyss börjat det kristliga lifvet. Ingen del af detta lif är vigtigare än dess första stadier. En till Kristus nyomvänd person — vare sig ung eller gammal — har blott en mycket begränsad erfarenhet; och erfarenheten liknar akterlyktan på ett fartyg; den visar endast den väg, som redan tillryggalagts. Men hvarje sjöfarande kan draga nytta af andras erfarenheter, hvilka hafva seglat samma väg och mött samma svårigheter eller faror. Hvarje rådgifvande ord, som står i öfverensstämmelse med Guds bok och hans folks lifserfarenheter, kan derför blifva af stort värde för dem, som börja färden. Det är min afsigt att i följande rader framställa några få sådana uppriktiga och faderliga råd. Några af dessa kunna vara lika tillämpliga på dem som hunnit längre i det kristliga lifvets tillväxt. Men min första och förnämsta afsigt är att nå och undervisa dem som *nyligen låtit värfva* sig i Herren Jesu Kristi tjenst.

Mina dyra vänner, I måsten komma i håg, att omvändelsen är endast en inskrifning i Jesu armé. Striderna och de svåra bivuakerna äro ännu framför eder.

»Ej berömmer sig den som spänner svärdet på sig såsom den hvilken löser det af sig!» Vi vilja lägga det allvarligt på hvarje nykristens hjerta, att den verkliga striden har endast begynt, och att han endast har iklädt sig vapenrustningen och låtit inskrifva sina namn. Antag, att du blifvit sant pånyttfödd genom den gudomlige anden, än sedan?

Vi svara, att din andliga vårs såningstid har just börjat. Upprepa ej det vanliga pladdret om att du är »en själ inhöstad i ladan». Den kristna församlingen är ingen lada. Du håller just nu på att börja din sådd; och hvad helst du sår, det skall du ock för visso skörda. Du håller på att bilda nya vanor att tänka och handla. Du är en alldeles oerfaren begynnare i en helt och hållet ny lefnadsart. Det första året af ditt kristna lif skall utöfva ett mäktigt inflytande på hela din framtid. Månget äktenskapsförbund har förstörts genom en dålig smekmånad. Mången lofvande nykristen har blifvit ruinerad genom en olycklig begynnelse, eller hafva åtminstone hans förhoppningar om andligt inflytande och gagn blifvit tillintetgjorda.

Börja med fast beslutsamhet att lära känna Kristi vilja och göra den. Detta var hvad den ryktbare mannen, som blef omvänd nära Damaskus, eftersträfvade, när han så ifrigt frågade: »Herre, hvad vill *du* att jag skall göra?» Det är godt och väl att veta hvad en Bunyan, en Moody eller någon annan har skrifvit eller sagt om det kristliga lifvet. Men gå först och främst till urkällan; gå till Herren Jesus i ett ödmjukt läraktigt sinne och bed honom i brinnande

bön att leda dig. Böj din vilja under hans vilja. Han är af hjertat villig att leda de ödmjuka och läraktiga på den rätta vägen. Jag hyser uppriktigt den tron, att, när ett läraktigt hjerta allvarligt beder om ledning och så lyder samvetets röst, ett sådant hjerta sällan tager ett falskt steg, ja, aldrig gör det. Jesus lofvar att leda dig i all sanning. Lita på honom.

Samvetet är den lifsvigtiga punkten. I behöfven ej mycket oroa eder öfver edra känslor och eder sinnesförfattning, så länge samvetet lika stadigt är riktadt på Kristus som magnetnålen mot polen. Samvetets ämbete är att upptäcka synd och rättfärdighet, att gilla den ena och förkasta den andra. Känslor äro mycket falska. Några kristna äro mycket fromma i sina känslor, men bedröfligt bristfälliga i sitt alldagliga lif. De förgäta, att det bästa beviset på kärlek till Kristus är att »hålla hans bud». Brinnande kristna på bönemötet, men sorgliga exempel på kristna utom detsamma. Det råder en beklaglig brist på samvete i alt för mycket af den lågande fromhetsifver, som bränner upp all sin olja på bönemötet eller »tacksägelsemötet». Vi förundra oss ej öfver det hån, som ofta slungas af skarpsynta verldsmän mot detta slag af »väckelse-religion». Sen till, att I ej gifven anledning till dylikt hån. Sen till, att Jesus ej förrådes inför sina fiender genom eder okristliga vandel. Det bästa I kunnen göra för eder frälsare och mästare är att lefva ett ärligt, sannfärdigt, rent och gudligt lif. Andra gifva akt på eder. Hafven derför akt på eder sjelfva.

Då I ikläden eder vapenrustningen, så förgäten ej att Andens svärd är Guds ord. Nöjen eder ej med

att endast läsa bibeln; ransaken den. I stället för att ytligt beröra vidsträckta fält af den gudomliga sanningen, sätten eder spade ned i de mest praktiska ställena och gräfven djupt. Ransaken den tjugufemte psalmen af David och Rommarebrefvets tolfte kapitel såväl som det sublima åttonde kapitlet. Ransaken hela Jakobs bref. Detta skall lära eder, huru en kristen bör förhålla sig inför verlden. Då I fortskriden vidare, kunnen I med eder hacka och eder spade gräfva ned i Johannesbokens rika malmbäddar. Mätten edert hjerta med Guds ord.

Hvad vidkommer fältet för eder kristliga verksamhet, bören I ej hafva mycket bekymmer derför. Följen Guds ledning och gån till det första arbetsfält, som öppnar sig för eder. Söken ej lätta poster eller sådana som smickra fåfängan. Den hjeltemodiga Mary Lyon brukade säga till sina lärjungar: »Gån dit ingen annan är villig att gå.» Tre tjog af hennes lärjungar blefvo missionärer för Kristus Jesus. Så snart I börjen tycka, att I ären för goda för eder plats, så är eder plats för god för eder. Gören hvad I bäst kunnen göra. En omvänd drinkare i min församling har funnit sitt verksamhetsfält i en krets af bedjare för drinkares räddning. Under det I arbeten för eder mästare, försummen icke eder själs inre lif. Om I ej hållen källan väl fyld af Jesu Kristi kärlek, skall eder verksamhetsström uttorka, så snart nyhetens behag är slut.

Eder dagliga kamp skall blifva mot de synder, som lättast fängsla eder. Den ofta sårade ormen är icke dödad. Sjelfva Paulus måste ganska ofta gifva

sina köttsliga begärelser ett »blått öga». I skolen aldrig befrias från detta krig med den gamle Adam, förr än I träden in i himlen. I samma ögonblick I insomnen, skola filisteerna vara öfver eder. Utmanen hvarje frestare, som nalkas eder. Den farligaste djefvulen är den som bär den hvita drägten och bedrager eder med en hal tunga.

Slutligen vinnläggen eder städse om att vara kristna män och kvinnor. Fören lukten af eder kristusgemenskap, hvarhelst I gån. Jakob medförde i sin gamle blinde faders närvaro en sådan doft från sädesfältet och vingården, att han hade »lukten af ett fält, som Herren hade välsignat». Hvarje rum, dit I träden, borde blifva bättre genom eder närvaro. Sviken aldrig eder mästares förväntan. Han är den bäste mästare i hela skapelsen. Hafvande iklädt eder hans härliga tjensteuniform, bären den, tills I läggens ned i eder likkista. Bären hans fana upp till himlens port. När döden uppropar edert namn på listan, varen redo att svara: »Här är jag!»

Värfning för lifvet.

Många af mina läsare torde i sitt inre syssla med den frågan: Bör jag offentligt låta inskrifva mig i Jesu Kristi tjenst och förena med hans församling? Detta är en högst vigtig fråga för alla som öfverväga den; mycket vigtig äfven för föräldrar och lärare, till hvilka de unga vända sig om råd rörande ett så afgörande steg. Det stora flertalet af dem som förena sig med våra församlingar genom bekännelse af sin tro äro under tjugofem års ålder. Ungdomens oerfarenhet och obetänksamhet innebära stor fara; å andra sidan är det förhållandet, att de unga ännu ej blifvit så djupt inrotade i gamla syndavanor, en anledning till hopp och uppmuntran. Hvarje församlingslärare kan i sina mönstringsrullor finna flera eller färre namn på sådana som läto värfva sig för Kristus, men sedan försvunno såsom öfverlöpare. Listan på de sargade och »saknade» är bedröfligt stor i hvarje stor församling. Tiden för en omsorgsfull granskning å lärarens sida och sjelfpröfning å den inträdessökandes sida är just, när inskrifningen sker.

Den vigtigaste frågan för dig, min vän, om du ämnar taga ett så vigtigt steg, är denna: Har jag öfverlåtit mitt hjerta åt Herren Jesus Kristus? Har

jag blifvit född till ett nytt lif genom hans Ande? Har jag i honom funnit, hvad min själ mest behöfver, och utan förbehåll öfverlemnat denna själ till hans vård och ledning? Hjerteföreningen med Kristus måste föregå hvarje offentlig förening med hans församling. Om du gifver akt på en förbisedd tilldragelse i gamla testamentets historia, skall du finna en belysning af hvad jag menar. Ittai från Gat, en grof och rättfram soldat, lät, vid hvarje kritiskt tillfälle under Absaloms uppror, sitt gittit-regimente passera revy inför konung David. Den gamle konungen säger honom öppet och ädelmodigt, att fara förestår honom, om han tager del i fälttåget. Men den tappre filisteen har så fäst sitt hjerta vid den landsflyktige monarken, att han med ens svarar: »Så sant Herren lefver, och så sant min herre konung lefver, hvar helst min herre konung blifver, vare sig till lif eller död, der skall ock din tjenare blifva.» Denna högtidliga trohetsed kom från hjertat. Om andra blifva förrädare, ämnar Ittai *stå fast*. Han kan dö för »den gamla flaggan», men han skall aldrig öfvergifva henne. Några få dagar derefter tågar gittit-lifvakten, med den tappre Ittai i spetsen, triumferande tillbaks till Jerusalem, återförande den landsflyktige David till sitt palats och sin tron.

Det första och allra vigtigaste för dig är, att du sätter din frälsare just dit, der denne trogne soldat satte sin konung — i ditt hjertas innersta djup. Du måste vara redo att säga: »Hvarhelst Kristus leder mig, dit vill jag följa; hvad helst han befaller, vill jag lyda.» Ty kom i håg, att det förnämsta du gör, när du träder i Kristi tjenst, är icke att underskrifva

ett system af sund lära (huru vigtigt detta än är), utan att bekänna Jesus såsom din frälsare och herre och svära honom trohet och lydnad för hela lifvet. Du öfverlåter din svaghet åt hans kraft, din okunnighet åt hans visdom, din ovärdighet åt hans förtjenst, dina angelägenheter åt hans öfverinseende, din fattigdom åt hans rikedom, ditt hela jag åt hans tjenst. Om du gör detta uppriktigt, blifver Kristus ansvarig för dig. Han skall draga försorg om din andliga utrustning. Han skall förse dig med dagliga rationer af nåd och sanning. Hans dyrbara löfte är: »Min nåd är dig nog.» Hans försäkran är: »Ingen skall rycka dem ur min hand; jag lefver, I skolen ock lefva.» Kristus antager ingen frivillig på sex månader eller för ett enda fälttåg. Om du låter dig värfvas i hans tjenst, måste det ske *för hela lifvet.* På klingan till Andens svärd, som din frälsningshöfding öfverlemnar åt dig, är inskrifvet: »Den som står fast intill änden, han skall blifva frälst.» Men du torde fråga: »Huru borde jag känna mig, och hvad borde jag vara, när jag ikläder mig denna förbindelse till församlingsmedlemskap för hela lifvet?» Guds ord gifver ett mycket kort svar, när det förklarar, att om du tror på Herren Jesus Kristus, skall du blifva frälst. Denna inre tro måste ådagaläggas genom dagligt uppförande. Jag brukar sätta i händerna på hvar och en som söker inträde i församlingen en kort framställning af församlingsmedlemskapets art samt följande sex frågor: 1. Har du insett dig vara en syndare mot Gud? 2. Har du icke blott ångrat dina synder och sökt förlåtelse, utan hatar du äfven all slags synd och beder

att blifva befriad från dess välde? 3. Är ditt hopp om Guds ynnest grundadt på Herren Jesus såsom din försonande frälsare, och på honom allena? 4. Har du gifvit ditt hjerta åt Kristus, och är du villig att följa honom, hvarhelst han leder dig? 5. Är det ditt ärliga uppsåt att, i förlitande på hans nåd, hålla dig till Kristus såsom din återlösare och din ledsagare till lifvets slut? 6. Öfvar du, för bibehållande af ditt kristliga lif, samvetsgrant bönens pligt och Guds ords betraktande såsom regel för ditt dagliga uppförande?

Du finner, att dessa frågor innebära en förbindelse för hela lifvet, och att de äfven innefatta tvenne af kristendomens hjertepunkter, nämligen *att hata synden och älska Kristus* — att vända sig från synden och följa Kristus. Dessa synas mig vara de skriftenliga bevisen på nyfödelse. Det nya lifvet i din själ må ännu vara mycket svagt, som pulsslagen hos ett spädt barn; nådens brodd må, likasom gräsets brodd i maj, vara mycket liten; men om det af Jesus meddelade lifvet *finnes der*, då kan du stärka det genom att öppet bekänna honom. När Kristus skänker den omvändande nåden, fordrar han omvändelse. Kärleken manar dertill. En eld, som tändts i en ugn, ger sig tillkänna; att fördölja den är omöjligt. Om ingen bland dina kamrater någonsin misstänker eller antager, att du är en kristen, då bör du äfven sjelf betvifla, att du är det. Var ärlig mot dig sjelf och mot Gud. Bed honom utransaka dig och leda dig rätt; och om du efter en sådan sjelfpröfning blir öfvertygad om att Jesus Kristus börjat lefva i din själ, träd då offentligt i hans tjenst. »Tror du, att du älskar Kristus?»

frågade jag nyligen en ung person, som nyss blifvit en kristen. Hans svar var: »Jag *vet* det.» Hvarför skulle han ej veta det; ty kärleken är en medveten rörelse och handling i hjertat. Håll dig icke tillbaka, derför att det offentliga trädandet på Kristi sida innebär ansvar och uppväcker andras aktgifvande och iakttagelse. Du *behöfver detta;* vitnen skola ju iakttagas och förhöras. Om värfningen förer dig in i svåra strider, så mycket bättre. De fega och pligtförgätna vinna inga segrar och bära inga kronor.

Plantera högt ditt standar och träng så i kampen fram till din fana. Låt ej modet falla, om du än nu och då misslyckas eller drifves tillbaka; det finnes ingen soldat, som ej haft något nederlag. Petrus led ett sorgligt nederlag i Pilati sal; men detta gjorde honom till en mera vaksam och tapper krigare efteråt. I gudsfruktan så väl som i krig är det genom att »träda i elden» som man blir en verklig soldat. Det bibliska uttrycket »en fullkommen man» betyder egentligen en *fullmogen* man, men huru kan du komma dertill, om du ej begynner?

Åstundar du stå på Kristi sida på den yttersta dagen? Träd då nu på hans sida och säg till din mästare: »Hvarhelst min Herre blifver, vare sig till lif eller död, der skall ock din tjenare blifva.»

Huru mycket hafven I?

»Huru många bröd hafven I?» var vår Herres fråga till sina lärjungar, då han möttes af den hungrande mängden på Genesarets aflägsna strand. Han kunde hafva låtit en skur af manna regna ned från himmelen eller genom sin undergörande kraft låtit fruktträd, lastade med frukt, uppväxa ur jorden. Men han slösade aldrig lättsinnigt med sin gudomliga makt; att göra det bästa bruk af hvad de hade var en lärdom, som han ofta gaf sina efterföljare. Lärjungarne svarade honom, att de hade endast sju bröd och några få fiskar. Han låter genast hopen sätta sig ned och begynner utdela af det ringa förrådet, hvilket underbarligen förökas i hans händer, och förökas ännu mer i utdelarnes händer, tills alla fyra tusen blifvit mättade. Här var ett under af skaparekraft, ty vid måltidens slut var det sju korgar fulla af de öfverblifna styckena.

Denna barmhertighetsgerning har en vigtig lärdom att gifva hvarje nyomvänd själ från första början af hennes kristliga lif. Huru mycket har du redan? Vinlägg dig då med Andens bistånd att föröka det. Detta är den lärdom, som du har att hemta och att raskt sätta den i utöfning. Du har upptäckt en ny san-

ning i Guds bok. Låt då detta ringa smakande af bibelns ljufhet och *näringskraft* egga dig till ett vidsträcktare och djupare ransakande. Bibeldiet skänker kraft till fullgörande af bibelpligt. Du har till en viss grad blifvit öfverbevisad om din egen syndfullhet och erfarit någon grad af ånger. Gå ännu djupare; bed om mera sjelfkännedom och afhugg skoningslöst hvarje synd, som så lätt vidlåder och förförer dig. Det är ett förskräckligt misstag att inbilla sig, att man på en gång för alla gjort undan syndaångern. Min vän, de män, som uttryckt sina känslor i 51 Psalmen och Rom. 7 kap., hade hunnit långt på sin väg. Har du öppnat din mun på ett bönemöte eller till en oomvänd vän eller gjort någon ansträngning att göra godt? Om så är, blif ej nedslagen öfver din ringa framgång; fortsätt blott, och du skall finna, att det är idel salighet att bringa jaget på skam och söka tjena Kristus. Din tro må ännu vara blott en svag brodd; men likasom naturen ständigt vinnlägger sig om att utveckla det frö, de rötter och den brodd, som *hon har* (icke att söka skapa nya), så vinnlägg dig äfven du om att använda den tro, du har, och bed Jesus föröka den. Märk, att Jesus sade: »Bären bröden hit till mig». Så måste äfven du bära alla dina förmögenheter, alla dina gåfvor, alla dina bemödanden — ja, äfven alla dina brister — direkt fram till din mästare.

Besluta att föröka det nådeskapital, du fått. Om någon hade frågat den unge tyske emigranten Jakob Astor: »Huru mycket har du?» skulle han hafva svarat: »Intet, utom min hjerna och mina händer». Litet längre fram skulle han hafva sagt: »Jag har samlat

tusen dollars». Men från denne fattige ynglings sju bröd och några få fiskar utvecklade sig de största rikedomar, hvilka gjorde honom till sin tids rikaste man i hela Amerika. För att blifva »rik för Gud» måste du på samma sätt använda de gåfvor, som den Helige Ande förlänat dig. Hvarje besvarad bön måste föröka din tro till att bedja. Hvarje felsteg, hvarje fall i följd af vårdslöshet och sjelftillit borde lära dig att vandra mera försigtigt. All den tillfredsställelse, du känner öfver att vara en ung Jesu lärjunge, bör egga dig till att blifva en mera djupgående, allvarlig, vis och helgad kristen. Kristi hand har slagit på en klippa i ditt hjerta, och den har börjat sända ut flöden. Kom ihåg, att han som slog på klippan, så att vatten flödade fram, kan äfven gifva dig bröd för hela ditt lifs resa. Jag beder dig, nöj dig icke med en dverglik gudsfruktan. Somliga, som bekänna sig ha blifvit omvända, växa aldrig en tum; de hafva blifvit planterade i församlingen, och så stanna de i växten för alltid. Deras sju bröd hårdna och torka, och deras få små fiskar krympa ihop; om de hade utdelats i Herrens tjenst, skulle de hafva förökats.

Genom att strö ut sker förökelse. Ju mer du gifver, ju fullare blifva dina händer. Om Andreas eller Petrus smugit sig bort ur hopen med ett brödstycke och sagt: »Detta skall jag behålla för mig sjelf», skulle de hafva haft endast denna smula, och när den tagit slut, hade de ej haft något åt någon annan. »Mången strör ut och förkofrar sig alt mer, och mången spar och blir alt fattigare» (Ordspr. 11: 24). Jag önskar, jag hade utrymme att skrifva ett visst guldmynts historia,

hvilket en fattig och hårdt arbetande ung flicka gaf åt Herren; den skulle blifva en skön belysning af ett enda bröds förökelse till en hel korg full af välsignelser. Så ut frikostigt, om du vill hafva en skörd. Du tjenar en frikostig mästare. Ju hårdare arbete, ju större lön; ju mer du gör för Jesus, ju mer skall du älska honom.

Jag tror fullt och fast, att himlens rikaste fröjder skola helt enkelt bestå uti *utveckling* af hvad vi äro på jorden. De få ursprungliga bröden skola förökas. Hemmets fröjder och glädje skola fortfara, renade och helgade. Törsten efter Guds kunskap skall i oändlighet förökas och tillfredsställas. Hvad helst vi gjorde för Jesus här skall blifva vår »skatt i himlen», när vi komma dit. Döden är icke slutet på att tjena Kristus; den är blott en öfvergång till ett högre och vidsträcktare område, inom hvilket alla »tjena honom dag och natt i hans tempel, och han som sitter på tronen skall utbreda sitt tabernakel öfver dem». Om vi fara efter helighet här, skola vi der vinna den fläckfria drägten och den fullkomliga likheten med vår Herre. De svaga skymtarne af Jesus här, likasom »i en dunkel spegel», skola der blifva en hänförande åsyn af konungen i hans skönhet. All denna öfvervägande fullvigt af härlighet skall endast blifva den naturliga utvecklingen af hvad vi började här, *när vi började i Kristus, och han i oss.* Min unge vän, huru många bröd har du då att börja med? Se till, att de alla bäras till din mästare och genom nådens multiplikationstabell skall du sprida välsignelse till andra omkring dig och slutligen hafva flera korgar fulla i himlen.

Omgjorda länderna.

»Omgjorden derför edert sinnes länder», är den allvarliga förmaningen från samme eldige lärjunge, som en gång uppbundit sin fiskaremantel och hoppat ur båten för att simma till sin mästare. De gamle brukade, såsom våra läsare veta, kläda sig i vida, löst sittande mantlar, och när någon stor ansträngning fordrades, uppbundo de den långa manteln med en gördel omkring midjan. Den härtill motsvarande andliga handlingen är nödvändig för ett lifskraftigt och verksamt kristligt lif.

Herren Jesus ställer icke dig eller mig i sin församling blott för att bereda oss bekvämlighet. Ej heller är det första ändamålet med att blifva en kristen att komma till himlen. Det första är *lydnad för Herren Jesus.* Detta är kristendomens väsende. Uttrycket »omgjorden edra länder» innebär redobogenhet för pligtens fullgörande. Under sin sista natt i Egypten fingo Israels barn befallning att stå med länderna omgjordade, skor på fötterna och med stafvar i händerna, redo att hvilket ögonblick som helst beträda vandringen. Vid början af sin betydelsefulla bana frågade Paulus: »Herre, hvad vill du att jag skall göra?» Vid slutet deraf utropar han: »Jag är nu redo att offras!» Vi

församlingslärare upptäcka snart, hvilka i våra församlingar äro marschfärdiga. Vare sig det är arbete, medel eller någon annan tjenst, som begäres af dem, visar deras beredvillighet, att Kristus innehar första rummet i deras hjertan. Ifrig längtan att få komma i elden utmärker den verklige soldaten; ifrigt begär efter kapplöpningen skapade den segrande olympiske kämpen; brinnande åstundan efter att göra Kristi vilja eller att t. o. m. utstå hårda slag för sin mästare utmärker en frimodig och beredvillig kristen. Den stund en lärare anser sin lärareverksamhet vara en tråkig sysselsättning, är hans gördel sönderslиten.

En annan tanke, som ligger i apostelns uttryck, är riktandet af alla våra krafter på det verk, vi hafva för händer. Öfverlåtande åt Kristus är ej nog, om det ej åtföljes af alla krafters riktande på hans tjenst. Pauli »*ett* gör jag» sammanträngde alla hans beslut och bevarade honom från att förnöta sin tid på småsaker. Hemligheten af Sir Isac Newtons framgång låg deri, att han riktade hela sin själ på sitt förehafvande. Perikles kände till endast en gata i Atén, den som ledde från hans hus till rådhuset. Under sjelfva vintern kunna de svaga solstrålarne så sammanträngas genom ett »solglas», att de kunna antända ved. Jag känner några män och kvinnor med medelmåttiga förmågor, hvilka genom Kristi kärleks koncentrerande kraft äro till förunderligt stor nytta och välsignelse. Detta riktande af alla ens förmågor på den föreliggande pligten framställes på ett slående sätt i det vanliga uttrycket »koncentrera sig». Några församlingsmedlemmar sönderfalla i små stycken af brist på en kraftig gördel.

Ländernas omgjordande innebär äfven att *tygla* sig sjelf. Vår tids förbannelse är slapphet i lära, i predikan, i umgängeslif och i församlingslif. Lösaktighet i tanke leder till lösaktighet i lifvet. Sjelfva ordet *religion* betecknar något som håller oss tillsammans och binder oss vid Gud. Vi kunna ej göra alldeles som vi vilja. De människor, som skrika på frihet att göra hvad de behaga, och som förkasta Bibelns tyglar som ett slafveriets ok, äro just samma människor som så småningom irra bort i lösaktighet och lustarnes slafveri. En kraftig kristen, likasom en dugtig soldat, förstår att värdera uppfostran och disciplin och lär sig att lyda de högre makterna. Det är intet godt tecken, när en kristen börjar lossa på sin gördel — han börjar då göra sig redo till att smyga sig undan, draga sig tillbaka eller lägga sig att sofva. Omgjorda hårdt dina länder, broder, och besinna, att ett ädelt, segerrikt kristligt lif är icke den lättaste sak i denna verlden.

Lätta saker, likasom billiga saker, äro af ringa värde. Att uppnå det högsta kostar något. Gud har satt några branta höjder på sin väg till himmelen, och du behöfver omgjorda dina länder, om du skall kunna bestiga dem. Han förser dig med en gördel; du behöfver endast binda den omkring dig. Han erbjuder dig ett bälte med denna inskrift: »Min nåd är dig nog». Slå det omkring dig, och du skall finna, att det som synes omöjligt blir en möjlighet för en beslutsam och orygglig tro. Moodys negerkvinna hade rätt, när hon sade, att om Gud befalde henne hoppa genom stenmuren, var det hennes sak att göra det; hans sak

var att låta henne komma igenom, icke hennes. Gud lofvar, att han skall »omgjorda oss med kraft», och denna kraft motsvarar alltid bördan, som skall bäras, eller berget, som skall bestigas.

Detta är en lämplig text att predika öfver i denna tid af »liberalt» tänkande och slemmig gummi-teologi. Några människor falla helt och hållet sönder i stycken i följd af lösa grundsatser. Svaghet blir snart gudlöshet. Alt affall i församlingen börjar med att släppa tag i Kristus. Samvetet släpper sitt tag. Sjelfva en kristens kläder blifva insnärjda i all slags verldslighet och syndfulla vanor, tills han icke längre kan fortsätta sin väg.

Låt oss derför omgjorda vårt sinnes länder och »vara nyktra». Lifvet är icke ett muntert upptåg, och vår korsfäste Herres tjenst är ingen barnlek. Slutet på allting tillstundar för hvar och en af oss. En väl omgjordad själ fröjdar sig med outsäglig glädje, under det hon trotsar faror, tränger sig fram genom hinder, klättrar öfver bergen och besegrar hvarje fiende på vägen till sin krona. Segerkransen väntar på segervinnaren och ingen annan. De som vilja färdas till himmelen i täckt vagn torde ej vinna inträde vid porten; och om de göra det, skola de blygas att se Guds hjeltar i ansigtet. Låten edra länder vara omgjordade och edra lampor brinnande och varen lika de män, som vänta sin Herre, när han kommer. »Salige äro de tjenare, hvilka Herren finner vakande, när han kommer. Sannerligen säger jag eder: Han skall omgjorda sig och låta dem sitta till bords, och han skall gå och tjena dem.»

Visa din fana!

Kapt. Hedley Vicars namn, den kristne hjeltens under Krimkriget, är bekant för de fleste af våra läsare. På morgonen efter sin omvändelse köpte han en stor bibel och lade den öppen på bordet i sitt rum. Han hade beslutat, att en öppen bibel skulle från denna tid blifva hans »fana». »*Den* skulle tala i mitt ställe», sade han, »innan jag blef stark nog till att tala för mig sjelf.» Hans krigskamrater kommo in och skrattade åt honom, gaf honom öknamnet *Metodist,* gjorde antydningar, att det vore bäst för honom att ej blifva någon »skrymtare»; men trots detta ständiga hån och begabberi förblef han sin fana trogen. Hafvande »rena händer, blef han alt kraftigare och kraftigare». Med tiden blef han en andlig makt i sitt regemente endast genom att ståndaktigt och frimodigt vittna om Kristus.

Till sina första lärjungar sade Jesus Kristus: »Hvar och en som *bekänner* mig inför människorna, honom skall ock jag bekänna inför min Fader, som är i himmelen.» Ordet bekänna, sådant frälsaren använde det, har en djup och vidsträckt betydelse. Det

afser först hjertat, sedan läpparne och derpå lifvet. Den som vill blifva frälst måste först omfatta Kristus i hjertat: detta var omvändelsen. Dernäst måste han bekänna honom med tungan: detta var »trons bekännelse». Främst af alt skulle han ära Kristus i sitt dagliga lif: och detta var lefvande kristendom.

Jesus afsåg ej den första punkten, när han gaf befallningen att bekänna honom *»inför människorna»*. Han förutsatte det inre omvändelseverket; han förutsatte roten. Hvad han fordrade var, att trädet skulle löfvas och bära frukt. Han fordrade att hvar och en som hoppades att blifva erkänd af honom inför Fadern och de heliga änglarne, skulle frimodigt, bestämdt och af kärlek bekänna honom såsom sin frälsare och konung. Denna bekännelse skulle vara öppen, frimodig och uppriktig. Har du, min läsare, aldrig gjort en sådan bekännelse? Om så är, måste du ej förvåna dig, om Kristus vägrar att erkänna dig i den yttersta domens afgörande stund. Det skall då vara för sent att svärja honom trohet. Den som ej i denna verlden bekänner Kristus, skall gå förlorad i den tillkommande verlden.

I nästan hvarje samhälle finnas några få haltande, rädda och tveksamma personer, som hafva en fruktande och bäfvande tro på Kristus, men hvilka icke afgjordt träda fram och bekänna honom. De kunna vara kristna, men verlden får ej veta det. De bära mörka lanternor. »Skinande ljus» äro de för visso icke. Ingen hemtar någon välsignelse af deras hemliga försök att i tysthet smyga sig framåt mot himlen utan

att låta någon höra deras fotsteg. Men detta är ett eländigt, vi hade så när sagt föraktligt, lefnadssätt, detta döljande af fanan, när fara hotar, detta sölande *efter* församlingen med ett sväfvande hopp att få räknas bland Guds folk, när himmelens segerpris skola utdelas åt de trogna. Vi säga ej, att ingen kan blifva frälst som icke öppet förenar sig med någon kristen församling; men vi säga, att den som hoppas på Kristi erkännande i himlen och likväl vägrar att bekänna Kristus »inför människorna», bevisar sig vara en feg stackare, som är olydig mot sin mästares befallning och derför ej heller har någon rättighet att vänta sin mästares välsignelse. Efter mer än fyrti års iakttagelser såsom församlingslärare hafva vi kommit till den slutsatsen, att hvarje dag en sant omvänd själ tillbringat utom Kristi församling är nästan en förlorad dag. Hon förlorar den känsla af *ansvarighet*, som hon behöfver känna; hon går förlustig om tillfälle att göra godt; hon förlorar i aktning för sig sjelf och andra; hon förlorar hans erkännande, hvilken uttryckligen har sagt: »Den som blyges för mig inför människorna, för honom skall ock jag blygas, när jag kommer i min härlighet.» När Gud *gifver omvändelse, fordrar han bekännelse.* För att varda välsignelserik och verksam måste hon vara skyndsam, öppen, hjertlig och bestämd.

Men bekännelsen slutar ej med det öppna bekännandet af Kristus inför församlingen. Den endast börjar der. Det är ett afgörande steg, som bör efterföljas af tusende andra i samma riktning. Men vi känna många församlingsmedlemmar, hvilkas enda

handling af trohet mot Kristus var att stå upp och bekänna sig till hans förbund inför församlingen; från detta ögonblick alt fortfarande hade församlingen intet mer af dem än deras overksamma namn i sina böcker. Likt alt för många rekryter, som nya regementen skrutit med, läto de inskrifva sig, togo ut sina »värfningspengar», och sedan »hördes de aldrig mer utaf». Under Kristi och sanningens fälttåg svara de aldrig, när de uppropas för att göra sin pligt. Förvisso skola deras namn ej heller uppropas, när den segerrike Immanuel förkunnar belöningarna till sina trogna efterföljare på »glashafvet liknande rent guld».

Vi göra oss alla skyldiga till alt för mycket köpslående med tidsandan, för mycket fördöljande af sanningen, för mycken kompromiss med Kristi fiender. De frimodigaste äro icke nog frimodiga, och de fega föraktas lika mycket af sig sjelfva som de afskys af sin mästare i himmelen. När skola vi lära oss, att en kristens *enda* lefnadsväg är att »stå upp för Jesus»? Människorna vänta det af oss; de förakta oss för vår blygsel och betvifla uppriktigheten af vår bekännelse.

»I går kväll», sade en kristen soldat till sin fältpredikant, »föll jag på mina knän och bad i min barrack, innan jag gick till hvila, då mina kamrater plötsligt utbröto i högljudt skratt och begynte kasta skor och kläder på mig.» »Nå väl», sade predikanten, »ni kan ju uppskjuta edra böner, tills ni lagt er, och sedan upplyfta edert hjerta i *tyst* bön till Gud.» Då predikanten kort derpå träffade honom, sade han: »Jag förmodar, att ni följde mitt råd.

Huru lyckades det?» »Min herre», svarade soldaten, »jag följde edert råd ett par eller tre kvällar; men jag började tycka, att det föreföll mig, som om jag förnekade min frälsare; och så föll jag ned än en gång och bad som förut.» »Hvad följde då?» »Jo, icke en enda af dem skrattar nu. *Alla femton falla nu ned med mig*, och jag beder med dem.»

Nyomvändas uppfostran.

En mycket stor del af medlemmarne i våra församlingar äro föga att räkna på, utom i församlingsboken. När de uppropas för att göra sin pligt, svara de intet. De bedröfligt obetydliga bidragen till missionsverksamheten visa, huru litet dessa sömnsjuka kristna gifva. De fåtaligt besökta bönemötena i alt för många församlingar, det ringa antal, som tar del i dem eller i något personligt bemödande att vinna själar och utbreda Kristi rike, belysa samma förhållande. En stor del af Kristi församlings kraft är en dold kraft. Strömmen afledes till denna verldens vattenhjul, eller också flödar den bort i overksamhet; mindre än hälften deraf riktas på det andliga området. En orsak härtill, bland många, är att nyomvända från början icke uppfostras till kristlig verksamhet.

Många till Kristus omvända befinna sig ännu i lifvets gryning, oaktadt de vuxit förbi söndagsskolan. Under trettio års ålder danas lätt personers vanor, och under de följande trettio åren borde de sättas i verksamhet för sin mästare. Den rätta tiden för en kristen att träda i aktiv tjenst är, när han genom offentlig bekännelse inskrifver sig i Kristi synliga armé. Om en nyomvänd ej öppnar sin mun på något uppbyggelse-

möte under de första 30 dagarne, löper han lätt fara att förblifva stum hela sitt lif. Om han ej kallas till något slags tjenst, blir han en drönare i kupan. Ett af de verksammaste medel, jag känner, till att uppfostra unga kristna är »ungdomsföreningar» under församlingslärarens ledning. I tjugu år har en dylik förening existerat i den församling, jag har äran tjena. Stundom har dess medlemsantal uppgått till sju hundra. Den omfattar tre klasser af medlemmar — aktiva-, associerade- och hedersmedlemmar. Hvarje medlem af vår församling mellan 15 och 45 år kan inväljas som aktiv medlem. Hvarje person af god moralisk karakter kan blifva associerad medlem, berättigad till alla förmoner, utom beklädande af någon tjenst. Föreningens ändamål är att hålla uppbyggelsemöten hvarje vecka, befordra sällskaplig umgängelse, besöka sjuka, insamla ungdom, verka för deras omvändelse och göra alt hvad som kan tjena till utveckling af de nyomvändas andliga lif. Smärre uppbyggelsemöten hållas i enskilda hus, der hvarje nyomvänd i tur leder mötena och således genast sättes i verksamhet. Dessutom hållas månatliga sällskapsmöten, till hvilka hela församlingen inbjudes. Äfven har föreningen en understödskassa för att hjelpa de behöfvande.

Vi hafva omnämt denna förening, emedan den burit så sköna andliga frukter. Dess medlemmar äro spridda öfver hela vestern såsom verksamma kristna; några af dem hafva ingått i evangelii tjenst. Den har varit en *uppfostringsanstalt för nyomvända,* och såsom sådan förtjenar den en plats bredvid söndagsskolan i församlingens kärlek och förböner.

I de apostoliska församlingarna sattes hvarje förmåga i omedelbar verksamhet. Detta var ett af skälen hvarför ordet tillväxte så kraftigt och hade framgång. Om verksamhetsapparaten på den tiden var enklare än nu, var dock en organiserad verksamhet för handen, hvilken grundade sig på *personlig hängifvenhet för Kristus.* Gif oss blott den, och vi skola hafva få drönare i kupan. Omvändelse utan hängifvenhet betecknar födelse utan tillväxt — blommor utan frukt.

Andlig helsa.

Åstundas hundra friska män», så lydde nyligen en annons efter rekryter till regeringens flotta. Inga invalider kunde antagas. Det gälde tjenstgöring på däck och bland tacklingen, icke en säng i hospitalet. Emedan vi ordets tjenare hafva i uppdrag att skaffa rekryter åt vår konung, föreföll det mig som om det ej skulle vara ur vägen att uppsätta en så lydande annons på dörrarna till våra kyrkor och kapell: »Åstundas hundra hjertefriska och handfasta män och kvinnor till tjenstgöring.» Det finnes nu tillräckligt af sådana som aldrig svara, när de uppropas, eller hvilka ligga på de sjukas eller de sofvandes läger. Följande fyra väsentliga saker fordras för en god tjenstgöring: de kristna, som Konungen behöfver, böra vara bedjande utan återvändo, tålmodige, uthållige och starke genom den inneboende Andens kraft. Dessa fyra beståndsdelar bilda en frisk kristen.

Sådan *bjuder* Gud hvarje återlöst och förnyad själ vara. Hans bud är: »Varen helige.» Helighet betecknar hjertats och det dagliga lifvets helsa. Det är beslägtadt med ordet *hel,* och att vara helig är derför att vara helad från syndens dödliga sjukdom och vara *hel* till den invärtes människan. Pånyttfö-

delse är helbregdagörelse från den enda sjukdom, som kan kasta både kropp och själ i helvete. Det gifves flera kännetecken på detta tillstånd af helsa och förnyelse. Ett är en tro, som kan öfvervinna verlden och mörkrets makter. Ett andra är ett godt samvete — ett samvete, upplyst af Guds ord, bevaradt i frid och helsa genom bön; ett samvete, känsligt som kompassnålen för den magnetiska polen, en hugnad och en plågare för den som eger det. Hvad en sjuk lefver är för kroppen, är ett ondt samvete för själen. En af de förnämsta orsakerna till den dåliga andliga matsmältning, som gör så många kristendomsbekännare olyckliga och odugliga, är ett sjukt samvete.

Ett tredje bevis på själshelsa är stark hunger efter ordet och efter verksamhet; en hunger efter himlens manna och ej lusta efter verldens köttgrytor. Det är icke efter romandiktningens sötsaker eller sinliga nöjens »blandade vin», eller ens sensations-predikningars krydddade rusdrycker, som en sådan själ hungrar och törstar, utan efter det gudomliga ordets stadiga mat och friska honungskaka. Hunger efter bibelföda på söndagen och bibelpligter under veckan bibehåller en kristen stark och frisk. Han kan svinga sig upp på oklippt vinge och löpa framåt med aldrig tröttnande fot. Du finner aldrig sådana kristna stapplande framåt på kryckor eller med ombundna ben efter ett svårt fall.

Emedan andlig sjukdom är en frukt af synden och andlig helsa är både en möjlighet och en pligt för hvarje kristen, huru skola då de sjuka återställas till helsa? »Jag vill hela dig, säger Herren» (Jer. 30: 17). Gud helbregdagör, icke genom ett underverk, utan genom

läkemedel. Ett af dessa är *sanningens* reningsmedel, rätteligen tillämpadt. Finney förstod att tillämpa denna heroiska behandling; men vi frukta att många, som praktisera på talarestolen, hafva förlorat denna konst. Vår himmelske Fader använder ofta, i sin behandling af sjuka, *pröfningarnas* skarpa fältskärskonst, och han vet alltid hvarest han skall bruka lancetten. Mången kristen har under denna tuktan, då det sjuka blodet pressats ifrån honom, utropat: »Din hand trycker mig svårligen!» och svaret har varit: »Jag sargar, på det jag må hela; jag kan återgifva dig frälsningens fröjd.»

Kristus Jesus är den store helsogifvaren och helsobevararen. Uppfatta vi nog ofta den fulla betydelsen af detta underbara uttryck: »Rättfärdighetens sol skall uppgå med läkedom (enl. gr. t.) under sina vingar»? Det är en helande kraft i den naturliga solens sken; det gifver ej blott ljus och värme, utan äfven helsa. Mången försvagad och sjuklig själ skulle med ens återfå helsa, om hon komme åter i Kristi ansigtes ljus. Mycket af den andliga sjukdomen härleder sig från en dålig atmosfer; och endast den gudomlige Andens himmelska vindar kunna bortsopa de giftiga ångorna. Med den helige Andes kraftiga flägt kommer en ny, renad och helsogifvande luft. Då vi en gång talade till en packad åhörareskara i ett skolhus på landet, blef luften så förskämd, att ljusen nästan slocknade. »Var god och öppna dörren.» I samma ögonblick den öppnade dörren insläppte vinterluftens syre, uppflammade hvarje ljus. Måhända en af orsakerna, hvarför ljusen i alt för många församlingar brinna så lågt och äro nästan utslocknade, är den att luften blifvit så

genomdränkt och tyngd af verldslighet, otro och likgiltighet för syndares frälsning. O, hvilken härlig luft skulle ej inströmma i våra församlingar, i våra bönmöten och i våra hjertan, om den helige Ande komme som en mäktig vind, renande, väckande och upplifvande Guds eget lif i själen! Detta skulle blifva en *väckelse*, ett återupplifvande, en ny omvändelse från död och döda gerningar till en lifskraftig helsas styrka och glöd.

En sådan återställelse till helsa kan ej vinnas genom någon mass-åtgärd; den måste ske genom hvarje sjuklings personliga ånger och återupprättelse. Gud säger till hvar och en: »Kom tillbaka till mig, och jag vill hela dina affall.» De spetelske, som kommo till Kristus, fruktade ej för att visa sin afskyvärda sjukdom för Guds misskundsamme son. Vi få ej vara återhållsamme i vår bekännelse eller söka öfverskyla våra synder med trasor och band eller med sjelfförsvar plåstra de spetelsksmittade fläckarne. »Två mig *väl* ifrån min missgerning», är den rätta ångrens bön. Detta betyder, såsom Maclaren så väl har uttryckt det: »Två mig, slå mig, trampa mig ned, hamra mig med klubbor, ingnid mig med bitande salpeter, om blott dessa fula fläckar utplånas från min själs väfnad.»

Sådan ånger, sådan bön medför förlåtelse. Icke blott förlåtelse för det flydda, utan renhet, frid med Gud och *kraft*. Den ångerfulla själen kan utropa: »Återgif mig min frälsningsfröjd!» och fröjden skall strömma in såsom friska flöden efter torka. En församling sålunda renad och styrkt från himlen skall lära öfverträdarne Guds vägar, och syndare skola än

en gång varda omvända till honom. Bröder, detta är den *väckelse*, vi behöfva; den kunna vi äfven få, om vi följa Guds plan för dess ernående. Han är den allsmäktige och oändligen kärleksfulle helbregdagöraren. Hoppens på Gud; och vi kunna ännu få prisa honom, som är vårt ansigtes helsa och vår Gud.

O Jesus, låt mig frihet finna
Från syndens alla dolda band!
O, gif mig kraft att seger vinna;
O, led mig med din starka hand.
Du lefde, dog, stod upp för mig,
Att jag städs lefva må för dig.

O, låt mig vid dig bunden vara,
Att jag din slaf städs vara må;
Ej efter annan frihet fara
Än i din tjenst och lydnad stå
Och tvingas af din kärleks makt
Att lyda alt hvad du har sagt.

Själaföda.

Hvarje lefvande organism hemtar föda af något utom sig sjelf. Äfven träd skulle vissna och dö, om de ej hemtade näring ur luften och saft ur jorden. Människosjälen är äfven en skapelse, som behöfver näring. »Hören, hören mig! då skolen I äta det godt är, och eder själ skall rikligen förnöjas.» Ett ännu märkvärdigare uttryck förekommer i Jer. 15: 16: »Jag fann dessa ord, och de *blefvo min spis*». Vi nyttja ofta samma bildlika talesätt. En kapten på ett skepp, hungrande efter underrättelser från hemmet, landar i en hamn, der han finner bref från maka och hem. Det är blott litet papper och bläck, men på ett hemlighetsfullt och underbart sätt talar det ej blott till honom, utan framställer hela hemkretsen lifslefvande för hans längtande ögon, och han är färdig att säga till sin aflägsna maka: »Jag fann ditt bref, och jag slukade det».

Så slukar också en kristens hungrande hjerta orden från honom, som är »lifvets bröd». När han först uppvaknar till kännedom om synd, öppnar hans själ sin mun och ifrigt sväljer inbjudningen: »Kommen till mig, och jag vill gifva eder ro». Den sanning, som han sålunda tillegnade sig, åt och smälte, blef

en del af den nya människan i Kristus Jesus. Ett skäl hvarför så många förblifva i obotfärdighet och utan hopp för evigheten är, att de rygga tillbaka för osmakliga sanningar. När deras hopplösa förderf framställes för dem, deras fördömelse redan nu inför Gud och verkligheten af den »tillkommande vreden», rygga de tillbaka och säga: »Jag kan ej svälja det». De måste taga Guds bröd eller svälta till döds, ty han vill icke förändra det till att passa för deras syndfulla smak; de måste svälja de skarpa sanningarna eller dö, ty Gud vill ej blanda sötma i ett bittert läkemedel för att behaga en syndfull gom. Vi evangelii förkunnare eller söndagsskollärare begå ett olycksdigert misstag, när vi utspäda eller förfalska ett bittert läkemedel, hvilket Gud sätter i våra händer såsom andliga läkare. När de uppriktiga, hjerteransakande och renande sanningarna hafva intagits och gjort sitt välsignade verk, har det helade hjertat blifvit redo att utropa: »Jag fann dina ord, och de blefvo min spis, och dina ord blefvo mitt hjertas glädje och fröjd!»

Hvilken härlig spis ligger ej i löftena! Själen förnöjer sig af dem såsom af merg och fetma. Det är ingen ände på den mängd honung, som flödar från Joh. 14 k. Vi kunna bespisa mer än fem tusen själar, förutom kvinnor och barn, med detta enda bröd: »Och detta är det löfte, som han har lofvat oss, det eviga lifvet.» En mängd kristlig erfarenhet låg i den gamle negern onkel Johnsons ord, när han sade till sin lärare: »Jag tänker, att om smulorna, som falla från Massas bord i denna verlden, äro så goda, hvad

skall icke då det stora brödet i härligheten blifva? Jag vill komma åt hela måltiden. O massa, om ni kommer hem före mig, så säg dem att låta bordet stå, ty gamle Johnson är på väg och *skall* komma efter dit.»

Det gifves ett tillräckligt skäl, hvarför så många medlemmar af våra församlingar äro så beklagligt svaga både till att verka och till att motstå frestelse. Svält har förvandlat dem till lefvande skelett. En kristen själ kan ej bibehålla sig fet och stark på dagliga tidningar eller på den bästa verldsliga literatur. Sådan sjelfförsvagning är syndig. Föda är kroppens både bränsle och näring, ersättande de förluster, som orsakats af olika lifsfunktioner. Huru kan en själ hemta vare sig näring eller värme, hvilken sällan vidrör lifvets bröd? Alla mest tillväxande kristna äro de som äta mest af lifvets bröd.

Den frukost, jag åt i morgse, drifver nu min penna fram öfver detta pappersark; samma måltid sänder hundratals af min församling ut till sina olika sysselsättningar och sätter deras händer, fötter och hjernor i rörelse. Den föda, som intages, utvecklar sig sedan i fysisk verksamhet. På samma sätt kan en närande predikan blifva en rostbiff för en arbetande och frestad själ för hela veckan; af den starka matens kraft kan hon hemta styrka i många dagar. Gud allena vet, huru månget snafvande, huru många svaga yttranden och handlingar och huru många fall hafva öfverraskat kristna bekännare under veckan, helt enkelt emedan de hafva försummat äta sin andliga föda under föregående sabbat. De förlorade just de sanningar och

den samvetsstyrka, som de behöfde; deras synd drabbade dem.

Jesu ord, hela hans lag, om de ätas, smältas och assimileras, träda fram i det dagliga lifvet. Hvarje handling af oegennyttig tjenstbevisning mot andra, hvarje triumf öfver frestelsen, hvarje ord, taladt för Mästaren, hvarje undergifvet uthärdande af svår pröfning äro yttringar af Kristi befallningar och löften, införlifvade med det dagliga lifvets fiber och nerv. Paulus kände den lifsvigtiga betydelsen af denna själaföda, när han uppmanade sina bröder med dessa ord: »Låten Kristi ord rikligen bo uti eder», d. ä., dväljas uti eder som en kraft. Guds folk kunna ej lefva på agnar. En krigshär på svältkur måste antingen fly eller underkasta sig. Välsignad vare den hunger, som drifver våra själar till Kristus!

Hvar är din plats?

En plats för hvar och en, och hvar och en på sin plats! Detta motto är lika passande för Kristi församling som det var för armén under kriget. Men hvar är hvarje kristens rätta plats?

Vi svara, att det är den, för hvilken Gud danade honom, och för hvilken den Helige Ande omvände honom. Att taga miste härom är sorgligt; att öfvergifva den är en skam. Bibeln visar, att Gud danat sina tjenare för någon särskild plats, ty den säger: »Och hafva olika gåfvor efter den nåd, som blifvit oss gifven. . . . Har någon en tjenst, akte han på tjensten; är någon en lärare, akte han på lärandet; förmanar någon, akte han på förmanandet; gifver någon, gifve han i enfald; styr någon, göre han det med nit; öfvar någon barmhertighet, göre han det med glädje.» Den grundsats, som här framställes, är att hvarje man eller kvinna, som älskar Jesus, bör utvälja och fylla den plats, för hvilken hans eller hennes gåfvor passa. Men »må ingen försumma den gåfva, som är i honom.»

Några män — såsom en Spurgeon, en Newman Hall och en biskop Simpson — skapades för talarestolen. Gud gaf dem rediga hufvuden, varma hjertan, kraftiga lungor och vältaliga tungor samt hunger efter själars

frälsning. Besittningen af sådana gåfvor är en tydlig kallelse till evangelii tjenst. Och tusental ringare predikanter, som ej kunna draga en Spurgeons skaror, äro likväl lika tydligt kallade till ordets tjenst som sjelfva denne Londons Boanerges. Men den inbilske skräfvelmakaren, som ej kan samla åhörare på annat sätt än genom sensationstillställningar och puffar i Barnums stil, var aldrig kallad till ordets heliga tjenst. Han må draga åhörare, men han drar dem vanligen från platser, der de kunde hemta mera nytta.

Antag, att en man, efter allvarlig bön och sjelfpröfning, känner sig öfvertygad, att Gud icke har kallat honom till ordets tjenst; än sedan? Måste han tiga? Skola den gudfruktige lagkarlens, läkarens, köpmannens eller arbetarens talgåfvor förblifva overksamma? Sannerligen icke! Må de förkunna Kristi glada budskap och omtala sin egen kristliga erfarenhet på bönemötet, på missionssalen eller hvar helst de kunna finna själar att inbjuda till Lammets bröllop. Huru framgångsrik sådana mäns verksamhet kan blifva, derom vitna en Harlan Pages, en Richard Weavers, en Stuarts, en Moodys, en Wanamakers verksamhet, och de kraftiga lekmanna-predikningar, som hvarje dag hållas på »Fultongatan». Några af de bästa tal, jag någonsin hört, voro blott fem eller tio minuter långa och höllos i mitt eget bönemöte. Kristna lagkarlar borde öfva mera dylik verksamhet med tungan.

Hvad våra församlingar mest behöfva (näst den Helige Andes dop) är alla medlemmarnes utveckling. Så mycket lägges på lärarne, att somliga af oss kunna knapt få en ledig stund för hemmets härd och famil-

jen. . . . Församlingen blir d:r T—s församling, herr B—s församling eller d:r C—s församling, eller någon annan mans församling, i stället för att vara folkets församling med någon begåfvad man såsom dess uppsyningsman och lärare.

Jag älskar mycket att arbeta, men icke en smula mer än jag älskar se min församling arbeta. Ingen i min församling har mera rätt att vältra sitt andliga arbete på mig, än han har rätt att sända mig till torget för sin räkning eller befalla mig att koka och äta hans middag för honom. Han behöfver sitt arbete lika mycket som jag behöfver mitt. Under väckelsetider är hela församlingen liflig och verksam. Men när och hvar gaf någonsin Mästaren tre fjerdedelar af våra medlemmar »permission» att lemna leden, så snart väckelsekampanjen var öfver?

En kristen, som längtar efter arbete, skall snart finna sin plats. Om han är »skicklig att undervisa», skall han eller hon snart samla en söndagsskolklass och med bibeln i hand infinna sig der, äfven om regnet piskar ned på gatan. Jag föredrager en lärare, som är klädd i »regnkappa» och alltid hellre rådfrågar samvetet än barometern.

Hvar och en som har sångens gåfva borde gå in i Guds stora kör och sjunga vid hvarje andlig sammankomst. Den som fått en god röst måste göra räkenskap för den på domens dag. Vi skola aldrig få äkta församlingssång, förr än hvarje återlöst Kristi lärjunge sjunger af helig pligtkänsla och helgar sångens gåfva åt Herren. De som hoppas få sjunga i himlen, gjorde väl i att börja här.

Traktatspridning börjar alt för mycket blifva urmodig. Detta är dock ett välsignelserikt och af Guds välbehag krönt medel till att göra godt. Hvar och en som har någon tid ledig, en tunga och litet kristlig takt, kan gå med en bundt traktater till okunnighetens och ogudaktighetens boningar.

De som ej kunna förmana, undervisa i söndagsskolan eller sprida traktater, kunna åtminstone lefva för Jesus hemma och komma och taga del på bönemötena. Den åldrigaste, den blygaste, den minst begåfvade kan för visso göra så mycket som detta. Hvar och en kan äfven gifva nagot, när kollekten upptages. »En bägare kallt vatten», gifven i Kristi namn, har sin belöning. Hvar och en som Jesus frälsar har en plats sig anvisad i vingården. En overksam kristen är ett vidunder!

Min vän, har *du* funnit din plats?

Samvete i religionen.

Denna verldens människor medgifva beredvilligt äktheten af den fromhet, som talar sanningen och betalar skulder. Men när en man är brinnande nitisk på bönemötet och kyligt sjelfvisk utom bönemötet — när han kan sjunga en sång eller lura sin nästa på köpet med samma hala tunga — måste han vara beredd på att föga värderas. Detta är blott rätt och billigt. Verlden har rättighet att ställa höga fordringar på deras karakter och uppförande, hvilka bekänna sig vara den rene och helige Jesu efterföljare. Kristna kunna icke förebrå de oomvända för att de klandra dem för deras okristlighet i sitt uppförande. De visa en verklig vördnad för kristendomen, hvilka vänta, att dess bekännare skola vara uppriktiga och samvetsgranna. »Af deras frukt skolen I känna dem», sade mästaren. Jesus väntar, att hans efterföljare skola lefva i öfverensstämmelse med hans ords klara och tydliga föreskrifter.

För att kunna göra detta måste samvetet vara väl uppfostradt och noggrant åtlydas. Samvetet är för människan, hvad kompassen är för en oceanångare. Somliga kristnas sedliga kompasser visa så ofta fel genom störande element i hjertat, att de vilseleda och

styra mot klipporna. Att styra lifvet efter ett samvete, som icke alltid visar rakt på Guds sannings polstjerna, är ytterst farligt. Bibelstudium är af nöden för att hålla samvetet i den rätta riktningen. En noggrann man ställer ofta sitt ur efter solen. En noggrann kristen ställer ständigt sitt samvete efter bibeln. Han kan också då utan fara styra sitt lif efter dess visning. Paulus lägger stor, men icke för stor, vigt vid att hafva »ett godt samvete». Kännetecknen på ett godt samvete äro, att det genast upptäcker synd, äfven då hon bär en hvit drägt, samt kraftigt varnar för synd, då hon nalkas oss. Samvetets uppgift är alltså att upptäcka synd och ringa i allarm-klockan, och då blir det viljans pligt att fatta rodret och styra förbi faran.

Huru vaket var ej Josefs samvete! Bakom den lättsinniga förförerskans fängslande leende upptäcker han den dolde djefvulen lurande på sitt rof. Ingen åskådare är närvarande, utom En. Gud är inne i rummet. Josefs första fråga är icke: »Hvi skulle jag göra så orätt mot Potifar?» utan: »Huru skulle jag så mycket ondt göra och *synda mot Gud?*» Om han hade stannat och tänkt efter, om Potifar någonsin skulle kunna upptäcka det, hade han troligen fallit för frestelsen och stuckit helvetets eld i sin barm, såsom hvarje ung man eller kvinna gör, hvilken begår denna dödsbringande synd. Det första igenkänningstecknet på ett godt samvete är, att det alltid har Gud för ögonen.

Men hvartill tjenar det mest upplysta samvete, om det icke *åtlydes?* Det var denna Josefs enda afgörande

handling af lydnad mot sitt samvete, som slutligen upphöjde honom till Egyptens förste man. Det var Konung Sauls ständiga kväfvande af sitt samvete, som gjorde honom till en dyster och olycklig varelse. Paulus och Silas kommo den gamla fastningen i Filippi att genljuda af deras fröjdefulla sånger midt i natten, emedan deras andar voro i ljuf samklang med Gud. Å andra sidan var det Judas' ständiga strid mot sitt samvete, som gjorde hans bana så olycklig; och samvetet tog sin hämnd, då det spann en sjelfmördares rep omkring den olyckliges hals.

Om hemligheten lades i dagen, skulle det visa sig, att detta är orsaken till att så många, hvilka bekänna sig vara kristna, hafva så mycket sorg och mörker och ingen glädje, intet solljus i sin gudsfruktan. De föra krig med sina samveten. De falla än i den och än i den synden och besluta för hvarje gång: »Detta skall blifva den sista gången.» Men det blir ej den sista gången. Hvarje våld, de begå mot sin sedliga känsla, gör dem svagare och olyckligare. Jesus döljer sitt ansigte för dem. De hafva blott föga glädje af hvarje religiös pligt och komma äfven till Herrens bord med den skuldbelastade känslan, att de »doppa sin hand i fatet» endast för att förråda sin Herre. Om vi ej mycket misstaga oss, ligger den verkliga orsaken till så mycken olycksalighet i många af våra församlingsmedlemmars sinnesförfattning och lif deri, att deras samveten äro otillfredsstälda. I stället för att vara en ledare och tröstare, åt hvilken man anförtror sig, blir det en ständig plågare. Hvem kan uthärda en sargad ande?

Vi framställa dessa antydningar i det hoppet, att de må hos några olyckliga och sjukliga kristendomsbekännare uppdaga den verkliga orsaken till deras mörker och dysterhet. Ingen kan vara lycklig, om han ej »ställer» sitt samvete efter Kristi föreskrifter och sedan efterföljer detsamma. Då skall man finna sig i den rätta sinnesförfattningen till bön; njuta af sina betraktelser och sitt umgänge med mästaren; blifva ett lefvande vitne för Kristus och aldrig en stötesten för andra; och ens lif, i stället att vara en ständig disharmoni af oheliga tankar och handlingar, skall blifva en skön samklang både med ett rent samvetes inre röst och med den älskade Herrens och frälsarens himmelska stämma.

Det mäktiga ordet "Nej".

Under det vi vandra genom historien med en Diogenes-lykta i handen, är det alltid skönt att träffa på en hederlig och ädel man. En sådan var Nehemia, Jerusalems återuppbyggare och reformator. Han intager i bibelkaraktererernas galleri samma plats som John Hampdens staty i raden af lysande stormän, hvilka äro uppstälda vid ingången till britiska parlamentet.

Nehemia var en man, som förstod kraften i det väldiga ordet »*Nej*». När han lemnade den persiska hufvudstaden Susan, for han ned till Jerusalem, besluten att göra något för att rädda det lidande folket der. Den gamla dyra staden låg i ruiner. De judar, som återvändt dit från Babel, voro förtryckta och plundrade. Samma slags missbruk, som så ofta vanhedrat våra stora städers styrelser, hade insmugit sig der. Nehemia griper sig af all makt an med praktiska reformer. Först väcker han folket med en trumpetstöt att »stå upp och återuppbygga» de förfallna murarne. Derpå afskaffar han de förtryckande skatterna samt templets och sabbatens vanhelgande. Hans företrädare i ämbetet hade uppburit höga löner och låtit sina underlydande skinna folket. Nehemia

kunde hafva åberopat deras exempel som stöd för att följa deras handlingssätt — likasom vår tids giriga ämbetsmän eller plundrare stöta sina armar ner i allmänna kassor. Men hans enkla, manliga uttalande lyder: »*Så gjorde icke jag* för gudsfruktans skull.» Ädelt taladt! Vi önska, att hvarje ung man ville nedskrifva dessa skarpa, kraftiga, genomträngande ord i sin minnesbok och besluta att göra dem till sitt svar, närhälst han frestas till att göra en sjelfvisk eller syndfull handling.

Det fruktansvärdaste ord i vårt språk är det korta men mäktiga ordet *Nej*. Det har utgjort den spets, på hvilken otaliga öden vändt sig både för denna och den tillkommande verlden. Uttaladt i det rätta ögonblicket har det räddat otaligt många från förnedring, från undergång — ja, från ett ändlöst helvete! Josefs lysande bana berodde af hans raska och bestämda »Nej», uttaladt i det afgörande ögonblicket. Hade han stannat för att dagtinga med den lättsinniga kvinnan (likasom alt för mången ung man gör), hade han varit förlorad. »Huru skulle jag så mycket ondt göra och synda mot Gud?» räddade honom från bråddjupets svindlande brant. Daniel kunde lätt hafva sagt till sig sjelf: »Åh, alla här vid hofvet dricka vin och lefva kräsligt på konungens kost. Jag vill ej blifva ansedd som en besynnerlig och tillgjord människa.» Han vågade vara »besynnerlig». Vid slutet af två veckor var hans utseende friskare och hans hull frodigare än deras, som lefde kräsligt vid hofvet. »Så gjorde icke jag», var den unge hjeltemodige »absolutistens» motto. Om han hade gifvit vika för fre-

stelsens ström och följt med den, skulle vi aldrig hört talas om en sådan man som Daniel.

Alla människor, som göra någon anmärkningsvärd framgång i lifvet och utföra något godt verk för Gud, äro just sådana som ej blygas för att anses »besynnerliga». Den man, som löper med hopen, har ingen betydelse. Det är när han gör helt om och vänder sitt ansigte mot mängden, som rusar framåt för att göra ondt, som han ådrager sig allas blickar. Då kan han genom en kraftig protest »jaga tusende på flykten». Så vände sig den unge munken Luther emot påfvedömets härar. Hans hjeltemodiga »Nej», uppspikadt på kyrkdörren i Wittenberg, väckte hela Europa ur sina bedrägliga dödsdrömmar. Stående ensam fick han den Allsmäktige till bundsförvandt.

Men det är icke blott sådana män som en Luther, en Wilberforce, en John Quincy Adams och en Sumner, som lemna spår efter sig genom att vara »besynnerliga». Hvarje ung man och kvinna i lifvets anspråkslösare kretsar måste gå ut och skilja sig från syndares sällskap, om de vilja rädda sina karakterer och själar. Syndens kraft att rycka människan utför är fruktansvärd. För att kunna med bestämdhet säga: »Dock vill icke jag», fordras nåd i hjertat från höjden. I blotta vanan och bruket ligger äfven en dold och förförisk kraft att draga nedåt hvar och en, som ej är fast grundad på ett bibliskt samvete. Tre fjerdedelar af alla personer, som drunkna vid hafskusten, bortryckas af underströmmen. Detta är det hemliga inflytande, som griper så många församlingsmedlemmar och rycker dem bort uti öfverdådigt lefverne, i syndiga

nöjen och all slags verldslikställighet. Hvarje sann kristen måste vara en »nonkonformist», d. ä. en som icke rättar sig efter hopen. Om han ej är väl ankrad i Kristus, bortspolas han lätt af underströmmen. Det stora djupets botten är beströdd med sådana affällingar.

Jag skulle önska lägga denna sanning på hvarje ynglings hjerta, som läser dessa rader: din frälsning beror på din förmåga att säga »Nej». När dina grundsatser sättas på prof, bed då om Guds hjelp att stå fast. Kapt. Hedley Vicars kamrater hånade honom och kallade honom »metodist» och fanatiker. Han lade sin bibel på bordet i sitt tält och stod sedan vid sin fana. En britisk soldat berättade mig en gång, att Vicars var en makt i sitt regemente. Vi hade också sådane kristne hjeltar i vår armé under kriget.

I hvarje skola märkes tydligt skilnaden mellan den gosse, som har sedlig kraft, och den gosse, som är en mes, mjuk som ett gelé. Den förre förstår att säga »Nej». Den senare är så rädd för att blifva ansedd som »grön», att han snart dödar alt manligt och ädelt i sin karakter och torkar upp i en tidig hjertehårdhet. Fem gossar voro en gång samlade i ett rum i en pensionsskola, och fyra af dem togo sig före att spela kort, hvilket var uttryckligen förbjudet i reglerna. En af de spelande kallades ut. De tre öfriga sade till den femte gossen, som sysslade med något annat: »Kom och spela med oss, så få vi fullborda spelet. Vi skola lära dig spela. Kom.» Detta var en vändpunkt i denne gosses lif. Han svarade

med bestämdhet: »Min fader vill ej, att jag skall spela kort, och jag vill ej vara olydig mot honom». Detta uttalande afgjorde saken och afgjorde hans ställning bland sina kamrater. Han kunde säga »Nej;» och från denna tid blefvo hans segrar lätta och vissa. Jag minnes väl det tryck, som utöfvades i skolan att förmå hvarje ung man att taga del i att dricka ett glas vin eller i något förbjudet nöje. En del af virket härdades, och en del ruttnade bort genom sinlighet och last. Desse som i skolan liknade Nehemia, liknade honom äfven sedan alt fortfarande. Gossen var mannens fader.

Den enda kraft, som kunde återhålla Nehemia, var ett gudaktigt samvete. »Så gjorde icke jag, *emedan jag fruktade Gud.*» Denna grundsats förde han alltid med sig, och den uppehöll honom kraftigt, när frestelsen drabbade honom likt underströmmarne, som träffa kölen. Hvad gudsfruktan gjorde för Nehemia, det skall tron på Herren Jesus göra för dig. Kristus måste blifva ditt föredöme så väl som din kraft. Det är ej nog att endast tro på Jesus. Du måste »lägga till din tro *tapperhet*» (detta är den verkliga betydelsen af det ord, som i vår bibel återgifves med »dygd»). Då skall du, med Kristus till ditt föredöme och din inre kraft, alltid kunna kufva frestelsen med detta järnsvar: »*Så vill icke jag.*»

Vaken!

I vissa klockor behöfves att ringa mycket ofta. Likasom ständig fara hotar från vissa håll, så måste det ock vara ständiga varningar. När Herren inom ett dussin raders utrymme upprepade en varning fem gånger, då kunna vi vara vissa på, att han ansåg den vara af högsta vigt. Om vi vända oss till Mark. 13 kap., finna vi, att han upprepade denna uppmaning till vaksamhet flera gånger och derpå slutade sitt allvarliga tal med en kraftig varningsklämtning i allarmklockan: »Hvad jag säger, det säger jag till alla: *Vaken!*»

De af oss, som färdats öfver hafvet i en oceanångare, hafva alltid gått ned till våra sofplatser med en behagligare känsla af trygghet, emedan vi hafva sett en »utkik» posterad i fören af skeppet. Denne vaktkafvande sjöman har att iakttaga tvenne saker: att hålla sig vaken och att ögonblickligen rapportera den första skymten af ett fartyg eller ett isberg i fartygets kurs. Hans signal är alla om bord varandes trygghet. Samvetet är utkiken i fören under färden genom lifvet. Några människor ställa i sin syndaförblindelse samvetet i aktern; der det får höja sjelfförebråelsens rop, när synden blifvit be-

gången, och farkosten törnat mot frestelsen, som krossat dess bog. Men det samvete, som ej kan uträtta mer än jämra sig öfver redan begångna synder, är af föga värde; ty äfven detta verkar i längden förhärdelse.

Jag har iakttagit ett oemotsägligt förhållande både i min egen och andras erfarenhet, nämligen att alt beror på det sätt, hvarpå de första synderna och de första små afvikelserna från rätta vägen behandlas. Om ett första felsteg genast bemötes af uppriktig ånger (såsom händelsen var med Petrus i Pilati sal), då afvärjes det onda. Själen återvinner snart sin helsa och vinner stundom mera visdom och styrka genom sin sorgliga erfarenhet. Men om den första synden åtföljes af en andra och en tredje och en fjerde, utan sann ånger inför Gud, då blir samvetet snart bedöfvadt och kraftlöst. Med tiden blir det likasom om det vore förbrändt med ett glödhett järn. Detta är händelsen med desse kristendomsbekännare, som falla i grofva synder och blifva beträdda med förfalskningar och förtroendebrott. Alla dessa kunde lätt hafva räddats efter den första öfverträdelsen; men sedan den fått passera utan sann ånger, fördes de snart af forsen utför fallet. Det är förvånande att finna, huru snart synden förhärdar äfven en kristens samvete.

1. Det tillhör ett friskt samvete att icke blott känna djup förebråelse, när synden föröfvats, utan att på förhand upptäcka synden och ringa i allarmklockan åt viljan, hvilken håller i rodret. Den sant rättfärdiga människan har alldeles lika många fre-

stelser att öfvervinna som den ogudaktige eller affällingen. Skilnaden är den, att den rättfärdiges samvete upptäcker faran och gifver signal åt viljan att »styra förbi» fienden. Ja, ännu mera; ett sådant samvete rapporterar faran för Gud i bön, och skyndsam hjelp kommer från himlen åt handen, som håller styret. Derför bjuder oss mästaren både att »vaka och bedja».

2. Ögat måste vara öppet åt mer än ett håll. Under det att skyltvakten stadigt blickar åt det håll, hvarifrån han väntar fienden, kan han öfverraskas af en hand, som lägges på hans skuldra bakifrån, och då han vänder sig om, finner han fienden redan vara inom förskansningen! Han stod på vakt, men han blickade åt orätt håll. Djefvulen är en mästare i krigskonst. Han tar alltid reda på den port, som ej är bevakad. Vi höra ofta, till vår häpnad, om mycket ansedda personers fall i förskräckliga synder; men vi kunna ej häpna mer än de sjelfva, när de få sina ögon öppna till att se, »hvarifrån de hafva fallit». Alla sådanas olycksdigra misstag är, att de ej höllo sina ögon öppna, när första frestelsen kom.

3. Det är alltid oklokt att förakta en fiende. Vi veta aldrig, huru många kanoner han har, förr än han smugit sig inom skotthåll och öppnar eld på oss. Konung Edwars garnison insomnade i Edinburgs gamla fäste, emedan de ansågo det vara ointagligt och föraktade den handfull skotska soldater, som kröpo omkring nedanför klippan. Men när Randolphs trettio män hade klättrat uppför den nästan lodräta klip-

pan och hoppat öfver murarne, öfverväldigade de hela den sofvande garnisonen. Det enkla skälet, hvarför engelsmännen ej voro på vakt denna natt, var, att de ej ansågo det värdt att bevaka ett tjog högländare. Du och jag, kära läsare, hafva stundom erhållit de svåraste slag af de fiender, vi underskattat. Vår Herre sjelf underskattade ej motståndaren på försökelseberget.

4. Det bästa skydd mot andliga anfall och öfverrumpling är att ständigt bibehålla en sant gudaktig karakter genom att lefva nära Gud. En stor mängd lefva, såsom om det ej funnes någon Gud i verlden. De handla, såsom om mästaren vore borta för att aldrig återkomma. »Salig är den tjenaren, hvilken hans Herre finner vakande, när han kommer». Det är ej blott efter fienden, som vi skola speja, utan vi böra äfven väntande spana efter Herrens egen ankomst. Jag vet aldrig, *när* han skall komma för att inspektera mitt ringa arbete, eller när han skall komma med befallning att nedlägga mina verktyg i grafven. Men ett lif af ständig vaksamhet, helig umgängelse med honom och ordets betraktande skall hålla oss ständigt redo för »den sista kallelsen». Om vi sålunda ständigt vaka och vänta efter honom, skall han ständigt vaka *öfver oss,* och då skall ingen fara ens i döden drabba oss. Det borde vara ej blott en pligt utan äfven en glädje att vara vaksam. Ty det finnes så många nådebevis, som ständigt komma i sigte; så många tillfällen att göra godt; så många sköna prof på Guds nådefulla ledning, och så mycken försmak af himlen, att vi förlora mer än vi hafva råd

till, om vi insomna under vägen hemåt. Kunna vi »icke vaka ännu *en stund* med honom?» Snart skall alt vara öfverståndet.

Hjelp, Herre kär, och stå mig bi,
Att ej min själ må störtad bli
Uti den onda dagen;
Till helig vaksamhet och bön
Mig väck, att ej min segerlön
Från mig må blifva tagen.

Om nära fallet du mig ser,
O, Herre, förr än fallet sker,
Mig slå med ångrens smärta;
Skänk mig också en sådan blick,
Som Petrus af din kärlek fick,
Och krossa så mitt hjerta!

Men Herre, om det möjligt är,
Ståndaktig gör mig och mig lär
Dig trogen att förblifva,
Att ock mot verldens hån och spott
Det räkna för en ära blott
Att helt åt dig mig gifva.

Tankekvarnen

Hvar och en af oss bär inom sig en märkvärdigare apparat än hvad människokonst någonsin kunnat uttänka. Den kan liknas vid en kvarn, som är i gång utan uppehåll, utom under sömnens medvetslösa timmar. Skaparen, som danat denna underbara kvarn, har äfven anskaffat hvete och korn, som, om det males väl, förser oss med föda till att nära, styrka och göra oss lyckliga. Men den lede fienden är ständigt på vakt för att kasta värdelösa agnar och giftiga frön in i kvarnen, hvilka, om de malas och förtäras, förstöra helsan och alstra sjukdom och död. Denna underbara kvarn är *själen* — den häpnadsväckande och underbart danade själen. Fyll den med rena och ädla tankars gyllene hvete, och följden skall blifva ett lif värdt att bära fram inför domaretronen. Om sjelfviskheten och satan fylla den med sin säd, skall följden blifva synd, elände och undergång. Bevara hjertekvarnen med all flit och vaksamhet, ty derutaf går lifvet. Såsom en människa tänker i sitt hjerta, sådan är hon.

Vi finna hvad en person går för af hans sällskap. Så bestämmas ock våra karaktärer af de tankar, vi

hysa inom oss, och hvilka gå ut genom våra sinnen. Låt mig blott veta, hvilka tankar mest sysselsätta dig *i ensamheten,* och jag skall afgöra, hurudan person du är. Ett sant Guds barn hyser rena, vederkvickande och heliga tankar; och det vinnlägger sig ständigt om att tillbomma dörr och fönster för gudlösa inkräktare, bevakande hjertekvarnen, på det att ej frestaren må fylla och förderfva den med grus.

Det, hvarmed våra tankar umgås, afgör, om vi äro Kristi tjenare eller satans slafvar. En sinlig människa tänker endast på orenlighet. Hennes själs väggar äro behängda med lättsinniga taflor; sjelfva hennes själ blir ett otuktsnäste, och det är ingen lätt sak att efter omvändelsen rensa detta hus från orena fantasier. Ilar en mans tankar ständigt till buteljen? Då är han en drinkare eller en försupen dåre. En girigs själ är helt enkelt en penningpåse. Välkomnar en annan människas själskvarn hvar gyllene tanke från Guds ord, naturen eller den Helige Andes verkningar? Då utströmma andekraftiga ord, nyttiga planer och gudliga handlingar från denne kristnes helgade hjerta, likasom det friska och närande mjölet strömmar fram mellan valsarne i en hvetekvarn.

En den högsta andliga vällust är umgängelsen med rena, uppfriskande och heliga tankar. »Jag tänkte på Jesus», sade den fromme Samuel Rutherford, »tills hvarje sten i murarne af min fängelsecell glänste som rubiner.» Vi kunna föreställa oss, huru de hvita dufvorna kommo flygande in och satte sig på John Bunyans grofva träbord i Bedfords fängelse. Ingen konung undfägnade någonsin sådana kungliga gäster som

den fattige kittelflickaren, när han öppnade sin själs fönster mot himmelen.

Å andra sidan gifves det intet bittrare kval än att hysa orena, sjelfviska och hädiska tankar. En sådan människa »plågas svårligen af djefvulen». Ur sådanas hjertan utgå onda tankar, hämd, grymhet, skörlefnad, högmod, hädelse. Hvilket helvete redan här på jorden att hafva ett sådant hjerta! Att föra med sig ett dylikt hjerta in i evigheten och der instängas med detsamma vore en mask, som icke dör, och en eld, som icke släckes.

Säger du, att du plågas af orena tankar? *Hys dem då icke.* Jagas du af tviflande, misströstande och otrostankar? *Hys dem icke.* Håll vakt vid kvarnen och kasta ut dem. Alla tankar hafva sitt frö och sin grodd. Det säkraste sättet att döda synden är att döda den i ägget. I samma ögonblick en ond tanke märkes eller slungas in i din själ, så *krossa den!* Den lilla ormen skall snart blifva den jätteorm, som skall omslingra dig, såsom Laokon i sagan omslöts af hafsvidunder.

Huru vigtigt är det också icke att nära och fostra till kraftigt lif hvarje himmelsk tankebrodd! Hela ditt andliga lif skall bero af det sätt, hvarpå du mottager och behandlar hvarje god tanke, som födes eller väckes i din själ af den Helige Ande. Att kväfva en god tanke är ofta att utsläcka den Helige Ande; det har kostat millioners eviga undergång; det kan beröfva dig hoppet om himmelen.

I sanning underbar är denna tankekvarn inom oss. Vi kunna ej för mycket omsorgsfullt bevara

den. Kristus gifver oss sin dyrbara sanning att mata den med; sin hjelp att hålla den ren från skadliga ämnen, som den onde kastar in i den; och sin kraft att drifva den och sätta den i nyttig verksamhet. Dödens hand kan ej förstöra detta Guds underbara mästerstycke; ty den är odödlig. Bevara detta ditt ständigt verksamma, ständigt frestande hjerta med oupphörlig flit och ständig bön; och i himlen skall du finna, att det *rena hjertat skall se Gud.*

Hel afhållsamhet.

En ung man, som mist en förträfflig plats i följd af ett par dagars »rumlande», kom nyligen in på mitt studierum och sade till mig: »Doktor, jag kan ej förstå, huru jag kunde bete mig så dåraktigt och förlora min plats. Denna olycka håller nästan på att bringa min älskade maka om lifvet.» Jag svarade honom: »Detta är ej svårt att förstå. Ni har länge dagtingat med dryckesbegäret och försökt att hoppa halfvägs utför Niagara. Ni borde hafva stannat, innan ni började. Det skulle ej ha kostat eder en hundradel så stor ansträngning att afgifva löfte om hel afhållsamhet för flera år sedan, som det skall kosta eder nu att bryta med denna förskräckliga vana.» Jag uppmanade min vän att i Guds kraft öfvervinna sin svaghet. Han afgaf skriftligt löfte om hel afhållsamhet och gick sin väg med en mans förtviflade utseende, hvilken vid den fulla åsynen af vattenfallet kämpar för lifvet i forsen.

Denne unge man är blott ett exempel på en sorgligt talrik klass, som »stänger stalldörren, sedan hästen är stulen». Han kan måhända blifva frälsad, men blott såsom genom eld. Jag vill nu säga några allvarliga ord till dem som ännu ej kastat sig i forsen

Jag önskar framställa ett halft dussin skäl för att icke smaka några som helst rusdrycker. Den som aldrig tar en droppe af dem inom sina tänder skall för visso aldrig blifva en drinkare. Att förekomma det onda är lätt, är tryggt, är säkert; att bota det är svårt och för vissa personer nästan omöjligt. Judarne fingo befallning att förse sina flata hustak med galler alt omkring för att skydda sina barn från att falla ned på gatan. Att uppsätta ett staket kostar föga, men saknaden deraf kan kosta brutna ben; och hvilken makt kan återkalla en död älskling till lif igen? Jag är alltid glad, att jag afgaf löfte om helnykterhet i min tidiga ungdom. Om det ej varit för detta skrank, kunde jag hafva blifvit ruinerad af dryckesvanor, hvilka voro i så beklaglig grad rådande i det läroverk, der jag studerade. »Håll fast vid nykterheten», sade en gammal slägting till mig, när jag lemnade hemmet för att resa bort och studera; och nu vill jag, efter dessa fyrti år, rekommendera denna bro, som burit mig tryggt öfver bråddjupen.

1. Mitt första skäl för hel afhållsamhet är, att ingen frisk person *behöfver* någon alkoholhaltig dryck; och äfven sjuklingar böra med stor försigtighet använda den som läkemedel. Sir Henry Thomson och många andra framstående britiske läkare hafva uttryckligen förklarat, att alkoholhaltiga drycker icke i något afseende kunna anses nödvändiga för bibehålhållande af helsa; att de icke innehålla någon näring, i detta ordets egentliga mening; och att det stadigaste och bästa arbete utföres bäst utan dem.» Livingstone, Central-Afrikas hjeltemodige genomforskare, var både

läkare och en helnykter man. Hans vitnesbörd var: »Jag finner, att jag bäst kan utstå hvarje möda och svårighet genom att begagna vatten, endast vatten.» Jag varnar eder för att falla i den förvillelsen, att I kunnen bättre utföra något som helst ärligt arbete genom att upphetta edra nerver med alkohol. Om I gören det, måsten I ständigt intaga alt större och större mängder för att framkalla samma verkan. Närande föda och god sömn är alt hvad I behöfven. Äfven begagnad som medicin har alkohol ofta ledt till dryckenskap.

2. Ett annat skäl för att afstå från rusdrycker är att de äro bedrägliga. De hafva icke blott ormens sting, utan äfven dess försåtlighet, bestående deri, att *vanan* att dricka inrotar sig förr än du anar det. Denne unge man, som kom till mig så plågad af huggormens bett, drömde till en början aldrig om att han lekte med en skallerorm. Hvarje alkoholhaltig dryck har den egenskapen, att den aldrig tillfredsställer utan tvertom väcker begäret efter mera. Ett litet glas skapar törst efter ett större; en dryck endast eggar törsten efter mera. Detta är ej händelsen med någon sund föda eller dryck. Bröd och kött alstra ej omåttlighet; ett glas mjölk väcker ej en sjuklig törst efter två glas nästa gång. Men denna hästigel-egenskap i alkoholhaltiga drycker, som ropar: »Gif, gif!» och blir aldrig tillfredsstäld, är just det som gör dem så farliga. Det är detta som gör det så svårt att dricka vin eller bränvin måttligt, och så lätt att falla i dryckenskap. En helsosam dryck tillfredsställer törsten; en skadlig deremot, såsom vin och

bränvin, eggar törsten, tills den blir en oregerlig lidelse Detta anser jag såsom skaparens *lag mot alhohol;* och när du i ett gladt lag tar det första glaset, börjar du leka med den dödsgiftiga ormen.

Du torde invända: »Hvar och en som dricker rusdrycker blifver ej drinkare». Det är sant; men hvarje drinkare dricker rusdrycker; och icke en af en million ämnade någonsin blifva en drinkare, när han började med sitt champagne eller sitt sherry. Vill du blottställa dig för risken? Jag vill det ej. Sorgligast förderfvade hafva vanligen de män och kvinnor blifvit, hvilka från början ansågo sig starka och osårbara. Intet alster af Dickens penna kan öfverträffa det hjertslitande bref, som jag mottog från en bildad gentleman (nu på fattighuset), hvilken förklarade, att han härledde sitt hela ruinerade lifs elände omedelbart från »det första glas, som han drack, i N:s hem». »Det första glaset» har fyllt helvetet! Vill du blottställa dig för en dylik risk? Stanna och öfverväg, innan du tar det första steget.

3. Ett tredje skäl hvarför rusdrycker äro farliga är, att alkohol har den egenskapen, att den direkt angriper *hjernan.* Vissa gifter angripa hjertat, andra ryggraden; men ett glas bränvin rusar till hjernan, likasom jagthunden efter haren. Då den träffar hjernan, omstörtar den förnuftets tron och gör människan till en dåre. Likt skottet i ett sjöslag, som träffar »mellan vind och vatten», så träffar alkoholens dödsbringande skott, der kropp och själ mötas — och sänder båda ned i djupet. Ingen hjerna kan hålla stånd deremot.

Den i själsbegåfning mäktigaste man, jag någonsin såg i Amerika, såg jag en gång beklagligt drucken! Alkoholen har intet anseende till personen; jätten och idioten fällas lika till marken af dess dolk. Du kunde lika gerna rikta pistolen mot din hjerna och göra processen kort som att förderfva den medels flaskans något långsammare verkande, men lika säkert dödande gift. Nittio nio hundradelar af alla sjelfmördare i landet började med ett tanklöst inmundigadt glas. Stanna, min vän, innan du börjar!

4. Rusdrycker äro, om möjligt, ännu skadligare i vår tid, med folkets allmänna nervositet och rastlösa jägtande, isynnerhet i städerna, än under förra tider. — Ungdomen är vanligen starkare vid lokomotivet än vid bromsarne. Ett obestridligt bevis för svårigheten att stoppa dryckesvanan är det förhållandet, att så få drinkare blifva verkligt upprättade. Icke en tiondedel af dem, som förslafvas under flaskans välde, slita någonsin bojorna, oaktadt de ofta under sina nyktra stunder utropa: »Gifve Gud, att jag aldrig hädanefter komme att smaka en enda droppe mer!» Rörande voro en af våra unga soldaters ord till polisdomaren, då han blifvit arresterad för dryckenskap: »Herr domare, den ende fiende, som någonsin besegrade mig, är *denna!*» pekande på flaskan, som han höll i handen.

Sjelfva Guds nåd blir kraftlös för dig, om du sjelfviljande gifver vika för frestelsen. Det är trots mot den allsmäktige att hoppa ned i forsen och sedan vänta, att han skall rädda dig från fallet. Återstoden af mitt lif skall användas i bemödanden att

afvända unge män från att skjuta ut sin farkost på en flod, som till en början är idel musik och glädtighet, men slutar med död och fördömelse. — *Stanna, innan du begynner!*

Hvad heter den källa, der helst du dig lägrar,
Du vandringsman trötte, som törstar, o, säg?
Hvar ligger det mål, som så lockande hägrar
I fjärran vid slutet af mödosam väg?

Ack, hissar på lustarnas farkost du segel;
Snart stormen skall krossa din farkost i grund
Och splitra de slumrande böljornas spegel.
O, skynda i hamn före stormarnes stund!

Teaterns faror.

Unga personer fråga mig ofta: »Vore det rätt af mig att besöka teatern? Om icke, hvarför?»

De som göra dessa frågor tillhöra icke den utsväfvande och lättsinniga klassen, utan äro rena ynglingar och jungfrur — för rena för att besmittas genom onödig blottställelse för orena inflytelser. Att dylika frågor ofta göras är icke öfverraskande, ty teatern gör alt större och större anspråk på allmänhetens uppmärksamhet. Den upptager alt större och större utrymme i de dagliga tidningarna; teatrar förökas mer än kyrkor i vissa af våra stora städer; teater-besöken ökas mer än besöken i kyrkor och kapell; de döda murarne äro betäckta med illustrationer af scener, aktörer och aktriser i full drägt (eller blott föga drägt), och många af dessa äro af så oanständig natur, att de förtjenade att undertryckas af myndigheterna. Om illustrationerna äro så utan all skam, hvad måste då ej originalen vara? Innan den tvekande ungdomen börjar gynna teatern, är det blott rätt att den får kännedom om de faror för deras moraliska natur och deras eviga väl, som de der sannolikt skola möta.

1. Den första faran gäller karakterens renhet. Edra ögon och öron äro hjertats fönster och dörrar. Det som en gång träder in går aldrig ut. Fotografier, som tagas på minnet, utplånas ej lätt; de sitta kvar och blifva ofta frestare och plågare för hela lifvet. »Jag skulle gifva min högra hand», sade en gång en kristen till mig, »om jag kunde utplåna de afskyvärda saker, som jag släpte in i min själ, när jag var en utsväfvande yngling». Han kunde ej göra det; ej heller kunnen I utplåna de lättsinniga bilder eller de orena ord, som scenen må fotografera på eder själ. Vi påstå ej, att hvarje populärt teaterstycke är omoraliskt, eller att hvarje aktör och aktris är oren, eller att hvarje teaterbesökare jagar efter sinnlig eggelse; utan vi betrakta teatern i dess helhet, och hela den amerikanska teaterns riktning är menlig för hjerterenhet. Undantag upphäfva ej regeln. Ej heller hafva ärliga försök att höja teatern till moralisk renhet någonsin lyckats. Ett försök gjordes en gång i Boston med en teater, från hvilken all sedlig tvetydighet skulle uteslutas; men den puritanska teatern blef snart bankrutt. Dess förnämsta ändamål är ju att förtjena pengar, och detta vinnes bäst genom sådant som eggar de sinliga lidelserna.

I måsten betrakta den medelmåttiga teatern sådan den är, icke sådan I skullen önska, att den vore. Det är en inrättning, för hvilken I genom att använda den, blifven moraliskt medansvarige. Som en institution beröfvar den i regeln kvinnan hennes kvinlighet genom att framställa henne i manlig drägt inför en blandad publik. Altför ofta framställer den henne

så beklagligt blottad, att om I sågen eder egen syster i ett sådant sorgligt tillstånd, skullen I vända bort edra ögon med fasa. Likväl ämnen I betala ut edra penningar för att någon annans systrar och döttrar skola göra våld på den kvinliga blygsamheten till edert nöje. Om »Herodias dotter» dansar för att förnöja eder, då ären I ansvarige för dansen i dess inflytande både på den dansande och på eder moraliska känsla. Det finnes ingen undflykt inför Gud för eder ansvarighet för teatern, om I understödjen den. Hurudant dess inflytande i allmänhet är på den vanliga teaterspelaren framgår af de mest öfverflödande vitnesbörd. En af de ryktbaraste aktriserna på sin tid meddelade en vän till mig, att hon »går in på en teater endast för att spela sin rol och har föga gemensamt med sin profession». En omvänd aktör sade en gång till mig, då vi gingo förbi en teater, der han ofta spelat: »Bakom dessa kulisser ligger Sodom». Ehuru han af omständigheterna trängdes mycket till att återgå till sitt förra yrke, sade han, att han hellre ville svälta ihjel än ånyo beträda scenen. Den framstående aktrisen fru Frances Kemble Butler har på gamla dagar eftertryckligt fördömt teatern. Som en inrättning tolererar den amerikanska teatern sinlig orenlighet hos de spelande och framställer orena skådespel för sina gynnare. Om I blifven dess gynnare, delen I äfven dess ansvar.

2. Det vore tillräckligt att utdöma teatern, om den eggade blott en enda ond lidelse. Men äfven andra frestelser omgifva den. Det är vanligt, att ungdomen, som besöker teatern, efter det spännande skå-

despelets slut sent på natten går till restaurationer för att supera och dricka vin. Denna farliga vana bragte en ung kvinna, som jag kände, på fall. Långt efter det ordentligt folk gått till hvila, lägga dessa teaterbesökare en ny utsväfning till den första. Det måste blifva ganska svårt för en kristen att afsluta en dylik kvälls erfarenheter med bön om Guds välsignelse. Det finnes förvisso tillräckligt af oskyldig, helsosam och gagnelig förströelse utan att blottställa sig för teaterns faror.

3. En annan af teaterns faror är den tjusning, som den altför ofta alstrar. Likt förtärandet af rusdrycker blir denna tjusning ett begär, en lidelse. För att tillfredsställa denna sin växande lidelse för teatern bortslösa tiotusental ungdomar sina penningar och sin tid. Andra och renare förströelser blifva »tråkiga». Till och med föreställningarna på scenen blifva »tråkiga», om de ej kryddas af nya sinnlighetseggelser. Helsosamma nöjen upphöra att behaga, alldeles som bränvinsdrinkaren ej längre är nöjd med kalt vatten eller en kopp kaffe.

Jag tror ej, att teatern hulpit många själar framåt på vägen till himlen; men jag vet, att den sändt tusenden till förderfvet.

Jag har i all vänlighet helt öppet och ärligt påpekat några af teaterns oundvikliga faror. Ansen I eder böra blottställa eder för dessa faror?

För Kristi skull.

»För min skull». Dessa tre små ord äro kärlekens pröfvosten. Användningen af denna pröfvosten börjar med barndomen och upphör först med lifvets slut. Om detta barn i moderns armar kunde uttrycka sig begripligt, skulle det säga: »Det är för min skull som en moders öga vakar under midnattstimmarne och håller sina armar omkring mig, tills de äro färdiga att nedfalla af trötthet». »För min skull» erkänner mången framgångsrik man, att hans föräldrar arbetade och sparade för att köpa böcker åt honom och betala hans räkningar vid skolan och universitetet. »För min skull» skaffar tak öfver hufvudet och en hvilstol åt kära gamla farmor vid hemmets värmande härd. Borttag dessa tre ord från vårt språk, och hemmet skall förlora sin ljufhet och lifvet mycket af dess ädlaste impulser.

Vår gudomlige mästare gjorde dessa ord till text för flera af sina allvarligaste förmaningar. »Den som mister sitt lif för min skull, han skall vinna det». Det första budskapet till den nyomvände Paulus af Tarsus lyder: »Jag skall visa honom, huru mycket han måste lida för mitt namns skull». Om och om igen uppmanas de första lärjungarne att frimodigt bära

korset för Kristi skull. Kristus kom till verlden för att frälsa oss från våra synder, och i synnerhet från sjelfviskhetens afskyvärda synd. Den enda kraft, som förmår draga oss upp ur sjelfviskheten och lyfta lifvet till dess högsta och heligaste höjder, är hjertekärlek till den korsfäste frälsaren. »Älska mig mer än hus eller gods eller maka eller barn» är det första vilkoret för lärjungaskap. Ingen själ är sant omvänd, innan hon lösgöres från egenrättfärdigheten och mottager Kristus såsom enda grunden för sin frälsning. Omvändelsen innebär, att nycklarne till hjertats fästning öfverlemnats åt den segrande frälsaren. Från den stunden inskrifver det »för Kristi skull» på sitt banér. Den kortaste och innehållsrikaste trosbekännelse, som en kristen kan aflägga, är denna: »Det är Kristi sak att frälsa mig; det är min sak att tjena Kristus».

»Jesus, lär mig dag för dag
Lyda blott din kärlekslag;
Älska dig, som älskat först;
Som mig frälst och återlöst.»

Mästaren tillät aldrig det förnämsta beviset på trohet mot sig bestå i en blott rörelse, huru varm den än måtte vara. Nej, han fordrade bevis i handling. »Älsken I mig, *så hållen mina bud.*» Skrif dessa afgörande ord på väggarne i hvarje bönesal för att bestraffa de ordsvall och vackra fraser, hvilka så många uppblåsta kristendomsbekännare utgjuta, under det deras oförlåtna skulder kvarstå, och deras egna barn le åt deras fromleri. Det gäller ej, huru många löften vi göra, utan huru många bud vi hålla; icke huru

många tårar, vi gjuta, utan huru många synder, vi öfvergifva; icke huru många ceremonier och nådemedel, vi iakttaga, utan huru många gerningar, vi göra för mästarens skull; det är detta som afgör äktheten af vår kristendom. Alltid hvilar vår älskande frälsares öga på oss, och alltid säger hans stämma till oss: »Lef för mig; tag upp ditt kors för min skull». När vi svårligen frestas till en handling af hämd eller någon tvetydig plan, som sjelfviskheten fernissat med falskhet, nalkas oss denna förebrående röst: »Sarga mig icke i mina vänners hus». Stundom kommer en lidande Jesu tjenare till oss och åstundar ett bevis på deltagande, som kostar oss mer än mjuka ord. Sjelfviskheten börjar då mumla »bedragare» och »ingen ände på tiggarebesök» o. s. v. Men han, som dog för oss båda, hviskar mildt: »Gör det åt mig. Han är ett af mina lidande barn. Hjelp honom för min skull». Det gifves ej en neger, som beder om hjelp för sin fattiga och nödstälda församling, eller en hungrig främling, som beder om bröd; det gifves ej en fattig enka, som beder om en dollar för att betala sin hyra, eller ett försummadt barn, som löper omkring i trasor och går till förderf af brist på en vän, utan att denna röst alltid säger till oss: »Gif dem för min skull. Hvad I gören en af dessa minsta, det gören I mot mig».

En af de små föräldralösa gossarne i en vårdanstalt för värnlösa barn läste vid aftonmåltiden den vanliga bordsbönen: »Kom, Herre Jesus, och var vår gäst och välsigna den spis, du gifvit oss». En liten gosse tittade upp och sade: »Säg oss, magister, hvar

för Herren Jesus aldrig kommer». »Käre barn, tro blott, och du kan vara viss på, att han kommer till oss någon af dessa dagar, ty han hörer oss alltid». »Då», sade den lille gossen, »skall jag sätta fram en stol åt honom;» och satte en stol till bordet. Om en liten stund hördes en knackning på dörren. En fattig vandrande lärgosse insläptes och bad om mat och herberge. Den lille gossen betraktade främlingen ett ögonblick, hvarefter han sade: »Ja så; Jesus kunde ej komma sjelf i kväll, hvarför han sände denne fattige yngling i sitt ställe. Är det ej så, magister?» »Jo, min gosse, så är det. Hvarje bägare vatten och hvarje brödstycke, som vi gifva åt de fattiga och hungriga för Jesu skull, gifva vi åt honom. Hvad vi göra åt den minste af våra bröder, det göra vi åt vår frälsare».

Det gifves tusende tillämpningar af denna sjelfförnekelse för Kristi skull. Den store gamle Paulus hade denna höga grundsats i sinnet, när han skref: »Det är godt att hvarken äta kött eller dricka vin eller göra något, hvarpå min broder stöter sig eller försvagas». Det är ej lätt för en sann kristen att hafva denna text i sin bibel och hafva en flaska på sitt bord. De stämma ej samman. Flaskan betyder frestelse. Texten betyder, att saker, som *i och för sig* ej äro synd, borde beredvilligt försakas för andras skull; och en rättsinnig mans eller kvinnas lagliga rättighet skall aldrig utöfvas, om ett sedligt ondt kan följa deraf. Vi ha ingen rättighet att lägga stötestenar i andras väg. Som en kristen är jag skyldig att uppoffra hvarje egen njutning eller bekvämlighet,

som motverkar mina medmänniskors högsta intressen, isynnerhet om dyrbara själar, för hvilka Jesus dog. härigenom utsättas för fara.

Denna sjelfförnekelsegrundsats är lika vidsträckt som hela området för den kristnes pligt. Att lefva för Kristus är det lyckligaste och heligaste lif, vi kunna lefva; att lefva för oss sjelfva är högst olyckligt. Hvarje kors förvandlas till krona, hvarje börda blir en välsignelse, hvarje uppoffring helig och hög i samma ögonblick vår Herre och återlösare skrifver derpå: »*För min skull*».

Helgad hängifvenhet.

»Hvilken vill nu i dag frivilligt helga sig åt Herren?» (1 Krön. 29: 5). Denna fråga framstälde konung David för Israels folk, när han stod i begrepp att börja ett storartadt tempel åt Jehova. Han begärde bidrag i penningar och arbete. Det var ej fråga om någon tvångsutskrifning af vare sig män eller penningar; hvarje tjenst, hvarje gåfva skulle frambäras och gifvas frivilligt. Det är samma tanke, som Paulus framställer i följande förmaning: »Alt hvad I gören, det gören af hjertat, såsom för Herren.» Kristi öfverväldigande kärlek i själen skall göra det svåra arbetet lätt, motbjudande uppdrag behagliga och uppoffringar beredvilliga. »Försatt uti kärlekens atmosfer skall lydnadens svaga låga uppflamma klarare, likt en svagt brinnande lampa, då den ställes i ett kärl fyldt med rent syre.»

Ordet »helga» eller »helig» anses ofta af vissa personer liktydigt med »skenhelighet», emedan de hafva hört det så lätt användas af vissa tungfärdiga och öfverspända kristna. Rätteligen känd och öfvad är helgad hängifvenhet åt Gud sjelfva kärnan af en frisk, helig och fröjdingifvande gudaktighet. Gud har den första rättigheten till oss; i hvarje ljuf inandning af

hans rena luft; i hvarje skönt föremål, som vårt öga ser; i hvarje rad af hans dyra ord; i hvarje steg under hans försyns ledning; i hvarje hjertefröjd vid nådens tron; i hvarje uppfyldt löfte och undfången nåd finna vi en ny förbindelse för oss att i helig hängifvenhet tjena Herren. Kristus för mig och jag för Kristus är sjelfva kärnan af sann sjelfuppoffring.

För att denna skall vara af något värde måste den begynna med och utgå från *hjertat* såsom dess medelpunkt. Hela själen måste odeladt undergifva sig honom som dog för att återlösa henne. Kristus skall ej nöja sig med en skrubb eller en vrå. Han fordrar fullständig underkastelse af viljan, af alla själens egenskaper och förmågor. Hundra halfkristna kunna ej utgöra en enda hel kristen. Ju mera hjerta det finnes i vår gudsfruktan, ju mera glädje, ju mera kraft, ju mera seger skall den ock medföra. Ingen röner framgång i det som han blott motvilligt företager sig; de framgångsrike männen hafva alltid, likt Paulus, varit män med ett mål. »*Ett* gör jag.» »För mig att lefva är Kristus.» Isak Newtons lifsuppgift var stjernvetenskapen; han dröjde vid hennes dörr, tills hon lärde honom väga jorden. Kärleken till sin konst kvarhöll Josua Reynolds vid sitt staffli i tjugo oafbrutna timmar, tills han funnit den bild, som han skulle återgifva på duken. Livingstones storslagna, kraftiga skotska själ var redan bland hedningarne i »De Svartes Verldsdel», innan han förde sin kropp dit att offras för hans stora lefnadsmål. Ju mer du gifver Jesus af ditt hjerta, ju mer skall Jesus gifva dig af sig sjelf.

Under läsningen af många verksamma kristnas lefnadshistoria, hvilka uträttat något i verlden, hafva vi funnit, att de från början upptogo sitt arbete med allvarlig och helgad hängifvenhet. Detta har varit andemeningen, om ej ordalydelsen, i deras öfverlåtelse åt Gud: »O, du hjerteransakande Gud och Fader, du har rättighet att ega mig, ty du är min skapare och uppehållare, och du har utgifvit din son till att varda min frälsare. Jag tackar dig, att evigt lif skänkts åt mig genom hans försoningsdöd; att den Helige Ande har dragit mitt hjerta till dig, och att du har kallat mig till din välsignade tjenst. Må Herren Jesus Kristus bo i mitt hjerta genom sin Ande och rena mig och fylla mig alt intill Guds hela fullhet! Åt dig helgar jag mitt hjerta, min kropp, min tid, mina egodelar, mitt inflytande — alt hvad jag är och alt hvad jag hoppas få både i denna verlden och i den tillkommande. Lär mig du, huru jag skall tjena dig och må jag aldrig tröttna på att göra din heliga vilja. Låt ditt ord bo uti mig med all visdom, och din nåd vara mig nog. Gör mig ståndaktig i tron, fullkommen i kärleken och öfverflödande i goda gerningar; och när detta arma hjerta skall upphöra att slå här på jorden, gif mig då af nåd inträde som en frälst syndare i ditt himmelska rikes högre och heligare tjenst — för Jesu skull.»

Den som i ödmjuk uppriktighet kan sålunda helga sig åt Gud, har tagit det första steget till ett friskt och lyckligt kristligt lif. När hjertat gifves åt Kristus, och gifves utan förbehåll och utan dagtingande, då skall för visso alt det öfriga följa. »Helighet åt

Herren» skall stämplas på dem, likasom en köpman stämplar sitt varumärke på sina varor. Sådana frågor som dessa: Hvilken verksamhet skall jag egna mig åt? Huru mycken tid skall jag offra? Huru mycket penningar skall jag gifva? skola då afgöras af ett samvete, hvars konung är Kristus. *Kristus skall få det bästa.* Förstlingsfrukten skall ej inlåsas i visthuset, eller det fetaste fåret serveras på sjelfviskhetens bord. Hela veckan skall då ej egnas åt affärer och familjeangelägenheter och tio brådskande minuter åt enskild bön, eller en sömnig timme gifvas åt ett bönemöte. Om det finnes en begåfvad och lofvande son i familjen, skall det ej först tänkas på att få in honom på kapplöpningsbanan efter rikedom, ryktbarhet och en lysande ställning, utan i stället: — Månne ej Herren Jesus kan använda denna hjerna och denna tunga till att förkunna sitt härliga evangelium? Några af oss evangelii tjenare skola i himmelen tacka en gudfruktig moder för att hon gjorde just detta val för oss och från den späda barndomen afskilde oss till denna »höga kallelse». Det finnes en mängd andra sätt, på hvilka en man kan tjena Gud utom talarestolen; men Jesus Kristus borde få göra ett urval i våra skolor och läroverk, och, bakom dessa, i våra hem och familjer. Ingen ung man eller kvinna helgade sig någonsin af hjertat åt arbetet för själars frälsning och sedan ångrade det.

Den frågan: »Hvar skall jag finna ett fält att arbeta för Kristus?» måste afgöras af andra frågor· »Hvartill är jag mest passande? Hvar är jag mest behöflig?» Mary Lyons förmaning och råd till sina

lärjungar i hennes institut vid Mount Holyoke voro värdiga en Paulus: »Mina unga damer, då det gäller att välja eder en plats, *gån dit ingen annan vill gå.*» Dessa ord likna skriftens lika mycket som Abraham Lincolns ord: »Illvilja mot ingen, kärlek till alla.»

Afgörandet af, huru mycket af våra egodelar vi böra gifva till välgörande ändamål, bör lemnas åt ett genom bön upplyst samvete. Om Kristus har hand om vår vexelbok och nyckeln till vår börs, då skall han erhålla sin rättmätiga del. Men ej en enda krona, som behöfves för att betala skulden, borde gifvas till välgörande ändamål. »Varen ingen något skyldige, utom att I älsken hvarandra», är en gudomlig regel, som är lika bindande som Guds anspråk på våra egodelar. Den bibliska regeln är, att hvar och en skall gifva, »efter som Gud har förkofrat honom», m. a. o., efter sina tillgångar. Denna regel ställer den fattiga enkans skärf i jembredd med den rike gifvarens millioner. Det bästa sättet att helga penningar åt Gud är att gifva systematiskt — likasom Nilfloden hvarje år gifver så och så mycket vatten, jord och risskörd. Men, mina dyra vänner, sedan I och jag helgat oss sjelfva och alla våra egodelar åt Gud, skola vi likväl möta vår Herre i himmelen såsom *fattiga gäldenärer.*

Öfverflödande lif.

En arm kristen är den som är nöjd med att i dag ej vara något bättre än i går. Att nätt och jemt vara vid lif är icke nog. Jesus lofvar alla sina blodköpta lärjungar, att de skola hafva »lif *i större öfverflöd*» (Joh. 10: 10 enl. eng. öfvers.). Vi gifva bort åt obotfärdige syndare eller åt sökande själar vissa dyrbara löften, hvilka tillhöra de sant troende. »Ett nytt hjerta skall jag gifva eder; en ny ande skall jag ingifva i eder.» Sådana löften sträcka sig utom de frälsningssökandes område; de äro afsedda till deras dagliga förbrukning, hvilka göra anspråk på att vara kristna. Vi behöfva om och om igen ett nytt hjerta, alldeles såsom våra anleten behöfva att ofta tvås och våra kroppar näras. Kristus är lifvets outtömliga urkälla, och det beror af oss, huru mycket af detta gudomliga lif skall tillströmma våra hjertan.

1. En yttring af förökadt kristligt lif i själen är ökad *lifskraft.* Jag har ett träd i min trädgård, som brukar utfärda sina hvita skuldsedlar i maj, men försummade att inlösa dem med mer än en handfull frukt i augusti. Det skakade af sig sina vackra hvita blommor på våren, och detta uttömde nästan all dess lifskraft. Jag gräfde omkring det och använde kraf-

tiga gödningsämnen, och nu fyller det en hel korg med ypperliga päron. Så handlar ofta vår mästare med oss. I sin försyns skickelse sätter han pröfningarnas skarpa plog ned i marken, rifver upp den gräsbeväxta torfvan omkring rötterna och aflägsnar de vidlådande syndernas maskar och ohyra. Med pröfningarna kommer den styrkande nåden. När en människas kropp är i ett svagt och sjukligt tillstånd, angripes hon lätt af hvarje feber, som är på färde. På samma sätt alstrar ett svagt och sjukligt andligt lif verldslighet, njugghet, dömande dryghet och andra akuta anfall af syndiga lustar. I fråga om en sjuk själ, likasom en sjuk kropp, gäller det, huruvida det finnes tillräcklig inre lifskraft till att aflägsna sjukdomsämnena. »Jag har bedit för dig, att din tro icke skulle varda om intet», sade Jesus, när Simon Petrus befann sig på det sluttande planet; om det ej varit för den meddelade nåden, skulle det svåra anfallet i Pilati sal ha gjort slut på den arme Petrus. När han erhöll större lifskraft af Kristi Ande, gick han oskadad genom tiofaldigt svårare faror. Hvarför skulle någon kristen nätt och jemt supa efter andan, då han borde och kunde varda »stärkt med all makt till den invärtes människan efter hans (Kristi) krafts verkan?» — Ju mera lifskraft vi åstunda, ju mer skola vi mottaga; och ju mer vi mottaga, ju mer skola vi kunna taga emot.

2. Ett annat vitnesbörd om förökadt lif är förökelse af *tro*. En liten tro kan flytta mullvadshögar; en kraftig tro kan flytta berg. Det är vårt slappa och svaga tag i Gud som gör det så svårt för oss

att hålla stånd i de svåra spänningarna eller lyfta de tunga bördorna. Det är skälet hvarför vissa föräldrar och lärare göra så ringa intryck på de unga hjertan, som äro lemnade i deras vård; af samma skäl erhålla många församlingslärare inga skördar. »Ske dig efter din *tro*.» Detta är Kristi måttstock. C. H. Spurgeon omtalar en nitisk och frimodig predikant, som begaf sig till en ort, der ogudaktighet öfverflödade. I en af sina första predikningar sade han: »I kunnen nu håna och skymfa så mycket I viljen, men jag säger eder, att inom tolf månader skola hundraden af eder vara omvända. Jag har bedit Herren härom, och han skall gifva mig det.» Och Herren gaf honom, hvad han väntade och arbetade för; inom kortare tid än ett år hade sex hundra blifvit omvända. Tron är själens kämpande af all makt att hålla sig fast i Gud. Ju närmare sambandet är, ju större kraft strömmar det in. En elektrisk ström, som sändes genom en hästskoformig magnet, skall sätta den i stånd att uppbära en vigt af en hel ton; låt strömmen stanna, och tyngden faller ned ögonblickligen. Ju mera öfverflödande vår tro är, ju fullare skall tillflödet från Kristus till själen varda. Hemligheten af Pauli kraft var denna: »Icke jag, utan Kristus, som lefver i mig; och det lif, jag nu lefver, lefver jag i Guds sons *tro!*»

3. Om Kristus bor uti oss i öfverflödande mått, så skall riklig glädje strömma in. Ingen af oss är så lycklig, som han eller hon kunde vara. Några kristna föra ett så sorgligt anlete och en så dyster atmosfer, att om de våga uppmana en vän att komma till Kristus, kunna de med rätta få följande svar:

»Nej, tack. Jag har bekymmer nog ändå utan att öka dem med en så dyster religion som eder.» Sådana kristna röfva sjelfva från sig sin barnarätt. Jesus betygar, att hans glädje skall förblifva i oss, och att vår glädje skall varda fullkommen. Hänförande erfarenheter förefinnas ej alltid ens hos den friskaste lärjunge. Men en frisk man njuter af att äta ett moget päron; en älskande hustru njuter af sin makes kyss; och det kan ej stå rätt till med en man eller kvinna, som bekänner sig lefva af Kristus och göra hans vilja, och likväl ej finner någon njutning deri. Huru kunna vi hafva Jesus i vår själ och likväl ej känna någon glädje? Lika litet som vi kunna finna ett fogelhus, fullt af kanariefoglar, steglitsor och lärkor, och dock tyst som grafven. Glädje är kärlek betraktande sin skatt. Ju rikare vi blifva i Kristi umgängelse nu och i hoppets väntan att få bo hos honom för evigt, ju större insats vi göra i att göra godt för andra och i att frälsa själar, ju fullare skall vårt juvelskrin varda. Då någon säger till mig: »Jag njuter ej någon glädje af kristendomen», är rätta svaret detta: »Då har du ingen kristendom att njuta af. Blif mera uppfyld af Kristus, och han skall sprida solsken i din själ och lägga sång i din mun.»

4. Ett annat bevis på förökadt lif är ökadt motstånd mot synden och samvetets *återupplifvande* i det dagliga lifvets göranden och låtanden. En af de beklagligaste bristerna hos alt för många församlingsmedlemmar är just bristen på ett känsligt och friskt samvete. Vi tala om den och den brodern såsom »svag»; men att i sedligt afseende vara svag är att vara ogud-

aktig. Det är just dessa »svaga» kristendomsbekännare, som bringa vanära öfver det kristna namnet. Kristliga grundsatser och bevekelsegrunder kunna brinna i flammande lågor på bönemötet, men slockna likt ett ljus, så snart frestelsens starka vind drabbar dem i den fria luften. D:r Hodge sade om en viss framstående kristen: »Han var icke blott from, han var *god.*» Detta är en sann skilnad. Om nu Herren Jesus bor i våra hjertan öfverflödande, skall den sedliga känslan upplifvas, hjertat blifva renare, och i denna heliga luft skola falskhet, girighet, bakslughet och orättvisa icke kunna andas. När frågor om rätt och orätt uppstå, skola vi lemna afgörandet åt Kristus. Hela vårt alldagliga uppförande skall blifva rätt fram utan slingringar, emedan vi lemna rodret i hans hand, »hos hvilken ingen förvandling finnes eller någon vexlingens skugga».

Kunna alla dessa nådegåfvor, tro, kraft, kärlek och praktisk gudsfruktan vinnas? Ja, för visso. Trädet der borta har blifvit så frodigt och fruktbärande endast genom att ur jorden uppsuga saft i stammen och grenarne. På samma sätt skolen ock I, om I låten Kristus hafva fritt tillträde till edert hjerta, icke förtorkas och blifva ofruktsamma, utan i stället *öfverflöda* i Herrens verk. Tagen med eder ett *öfverflödande* lif in i himlen.

"Frankerade böner".

Jag påträffade nyligen detta uttryck, och ehuru det kan klandras, innebär det dock en lifsvigtig sanning, som många förbise, och derför medföra ej deras böner någon välsignelse. Om vi vilja, att ett bref skall nå sin bestämmelseort, så *frankera* vi det; om vi ej värdera det nog för att sätta ett 10 öres frimärke derpå, lemnas det bland mängden af obetalda bref på kontoret för obeställbara försändelser.[1] Det är en beklaglig verklighet, att det äfven gifves ett kontor för *kvarliggande böner,* och det antal af väl sammansatta och renläriga böner, hvilka med större sannolikhet stanna der än nå den oändliga kärlekens öra, är oräkneligt.

Alla saker af värde äro dyra. Hvad vi kalla »*fri* frälsning» kostade Guds son all hans förnedring under hans jordiska lif och verksamhet och all den ångest och alla de kval, han utstod i Getsemane och på Golgata; och ingen syndare kan komma i besittning af Kristi försonings välsignelser utom för den personliga kristuslydnadens pris. Herren inneslöt en mycket djup

---

[1] »Dead-letter office» är en afdelning i amerikanska postverket, der alla ofrankerade eller med otydlig adress försedda bref m. m. förvaras.

och för lifvet betydelsefull sanning i sin liknelse om mannen, som, för att komma i besittning af »skatten, som var gömd i en åker», gladligen sålde alt det han hade och gick bort och *köpte* den åkern. Ingen kan komma i besittning af sin själs frälsning, om han ej är villig att betala det pris, som Gud fordrar; detta pris är öfvergifvandet af de käraste synder samt en hel uppoffring af hjerta och lif åt Jesus Kristus. Om du vill ega Kristus, måste du gifva dig sjelf åt Kristus. Här är just den trånga port, som utestänger millioner från himmelen. Den utestängde Felix och Agrippa och alla andra, som ej velat underkasta sig Guds fordran. »Du måste offra din flaska eller din själ», sade en rättfram lärare till en frälsningssökande man. Den arme dryckesslafven tvekade ett ögonblick och gick sedan sin väg och behöll flaskan. Den afgörande kampen för frälsning gäller vanligen öfvervinnandet af älsklingssynder; ty mästaren har förklarat, att den som icke *försakar sig sjelf* och tager korset på sig, han kan icke vara hans lärjunge.

Samma grundsats gäller äfven en mycket stor del af alla våra böner. Allting af värde kostar något, och böner till Gud utgöra intet undantag. Bönen är en handling, i hvilken tvenne parter taga del — den bedjande människan och den gudomlige gifvaren af alla goda gåfvor. Alla Guds löften hafva sina vilkor; vi måste underkasta oss dessa vilkor, annars kunna vi ej hoppas erhålla de välsignelser, som försäkras oss i löftena. Ingen jordbrukare är så vansinnig, att han grundar sin förhoppning om en hveteskörd på Guds allmänna löfte om såningstid och skördetid och likväl

aldrig sätter plogen i åkern eller utsår säden i jorden. Nej, han gör först hvad honom åligger, och sedan kan han med skäl bedja naturens Gud gifva honom en skörd. I fråga om bön måste vi göra vår pligt, om vi skola kunna hoppas, att den oändlige gifvaren skall uppfylla sina löften; i en viss fullt berättigad mening måste vi alla göra vårt yttersta vid besvarandet af våra egna böner.

Vid ett missionsmöte uppmanades en gammal vördnadsvärd evangelii förkunnare att leda i bön. Han dröjde och började gräfva i sin ficka. »Fader A—, de vilja, att vi skall bedja», hviskade någon i hans öra. »Ja, ja», svarade den gamle mannen, »men jag kan ej bedja, förr än jag har gifvit något.» Sedan han lemnat sitt bidrag till att utsända evangelium, kunde han med godt samvete bedja himmelens konung gifva detta evangelium stor framgång. Den gamle mannen frankerade sin bön. Det ser nästan ut som ett högtidligt gyckelspel, då vår tids kristna församlingar i hela verlden bedja: »Tillkomme ditt rike!» under det de bidraga endast omkring 30 millioner kr. årligen till hednamissionerna. Endast i den mon Guds folk äro villiga att frankera sina böner genom att offra penningar, kropps- och själsgåfvor och arbete för verldens omvändelse, kunna deras böner blifva besvarade. Gud har inga välsignelser åt njugga fickor. En stor del af »läpparnes pladdrande» på bönemöten är endast pladder och »leder blott till brist» (Ordspr. 14:23)

Likasom uppoffring af penningar, så är ock personligt bemödande bevis på uppriktighet. När jag hör en begäran om förböner för en makes, en sons

eller ett söndagsskolbarns omvändelse, säger jag ofta till mig sjelf: »Huru mycket *gör* den som anhåller om dessa förböner *sjelf* för makens, barnets eller lärjungens omvändelse?» Den kristna makan, som gör sitt yttersta för att göra sin dagliga gudsfruktan tilldragande för sin oomvände make, frankerar sin egen bön. Hon verkar med den Helige Ande — icke mot honom. En ädel kvinna i min församling var medel till hela sin bibelklass' omvändelse; hon frankerade sin bön för den genom de innerligaste och allvarligaste bemödanden för deras frälsning. Gud sviker aldrig sina förbindelser; men han fordrar, att vi skola bevisa vår tro med våra gerningar, och att vi aldrig skola bedja om en välsignelse, för hvilken vi ej äro beredvillige att arbeta. Mycket af det fromma pratet på våra bönemöten om en »väckelse» leder till intet, emedan den som uttalar de tomma orden icke *uppväcker sig sjelf*. Han låtsas bedja den Allsmägtige göra det, hvarför han sjelf ej vill lyfta ett enda af sina lata fingrar; en sådan bön är en sträng fördömelsedom öfver en sjelf. Må vi alla se till, att ej våra egna böner resa sig upp till doms emot oss.

Äkta, brinnande, sjelfförnekande och verksam bön är alltid frankerad. Den som uppsänder den är villig att göra hvilka offer som helst för att få den välsignelse han söker. Om tid, penningar, arbete, ångerfullt afläggande af synd eller något annat fordras af honom, uppfylles vilkoret med glädje. Korteligen — hvarje bön, för hvars uppfyllelse vi äro redo att till hvilket pris som helst samverka med den gudomlige Anden, kan sägas vara frankerad.

En kristens uthållighetskraft.

En *kraftig* kristen var aposteln Jakob. En sägen mäler, att han bad, tills hans knän blefvo hårda som en kamels, och att folket i Jerusalem täflade om att vidröra hans klädnad. Från Jerusalem utsände han ett bref till sina förskingrade bröder, hvars innehåll påminner om en fältmarskalks rapport, och hvars första ord ljuda som trumpetskall. »Hell, bröder!» utropar han, »hållen det för all glädje, när I råken i mångahanda frestelser, vetande, att eder bepröfvelse i tron verkar tålamod. Men låten tålamodet hafva ett fullkomligt verk.» Det grekiska ord, som här återgifves med »tålamod», betyder bokstafligen dröjande; sedan kom det att beteckna ståndaktighet eller uthållighet, vare sig i ansträngande verksamhet eller under bittert lidande. Det betecknar roddarens *uthållighetskraft* i en kapprodd, krigarens i ett vildt anfall på fienden under en drabbning och bärarens, som tryckes ned af en tung börda.

Tålamodet, som är en af de härligaste af de kristliga dygderna, hopkrympes ofta till en blott kallblodig underkastelse under ödet, liknande den på bålet marterade vildens. Hvad som hos vissa personer anses för tålamod är snarare hjerteslöhet. Hjertat har

under bittra pröfningar blifvit känslolöst, likasom smedens hand under handteringen af det glödheta järnet. En enka, som efter sin makes död förlorat tvenne af sina barn, sade till sin lärare: »Den första sorgen borrade ett så stort hål i mitt hjerta, att det sedan dess aldrig kunnat kvarhålla någon sorg.» En sann kristens uthållighetskraft är så vidt skild från en dylik slöhet och likgiltighet, som tron är skild från blind lättrogenhet. Vår välsignade Herre och Frälsare var lifligt känslig för lidande, men huru orubbligt uthärdade han ej den svåra själsspänningen af att umgås med sjukdom, lidande, okunnighet och otacksamhet! Utan hem klagade han dock aldrig; under förtretligheterna från omogna lärjungar och retande motståndare förlorade han aldrig tålamodet; hans förföljares mest sataniska anlopp pressade aldrig ett knorrande ljud från hans läppar. Hans tystnad var sublimare än någon människas yttranden. Vid slutet af ett lif af förnedring lemnar han blott en handfull lärjungar efter sig, i lugn förvissning att af denna lilla lärjungagrupp skulle uppspringa den kristendom, som dock en gång skall råda öfver hela jorden! Tålamodet hade hos honom ett fullbordadt verk. Tålamodet är en af de mest kristuslika egenskaperna i ett sundt utveckladt andligt lif.

Jag har under trettio år gifvit akt på tusental unge mäns banor i denna lifliga stad, och jag finner, att den förnämsta skilnaden mellan de framgångsrika och de misslyckade ligger i detta ena — *uthållighetskraft.* Varaktig framgång vinnes oftare genom uthållighet än genom en plötslig kraftansträngning, huru

lysande den än må vara. De lätt nedslagne, som stötas tillbaka af ett halmstrå, blifva ständigt efter för att förgås eller bäras på välgörenhetens bår. De som förstå att efterkomma Abraham Lincolns hvardagliga valspråk, »knoga på!» hafva vunnit de solidaste framgångar. Det var en framstående New-Yorkares ärliga berömmelse, att han förtjenade sin första dollar genom att hamra ned stenar i stenläggningen på gatan, och denna dollar gick till kaptenen på en liten ångslup, som förde honom, en yngling utan ett öre, till staden. Oliver Wendell Holmes strofer beskrifva på ett något groft sätt denna lifsvigtiga beståndsdel i ett friskt kristligt lif:

»Ej släpp ditt mål!
En knähund flyr för minsta slag.
En tång af stål
Ej bryter loss en bulldogs tag.»

Om uthållighetskraft är oundgänglig i alla verldsliga företag, är den det vida mer i det andliga lifvet. Nyomvända ungdomar komma in i våra församlingar truppvis, isynnerhet vid tider af väckelse. Många falla i den olycksdigra förvillelsen, att det väsentliga är fullbordadt, då det blott börjat. De hafva låtit inskrifva sig i Kristi här; de hafva, om de äro sanna kristna, vunnit i den första striden. Men lifvets fälttåg ligger framför dem. De svåraste striderna, min unge broder, komma icke att utkämpas med de fiendtliga makterna i en gudlös verld, utan med *dig sjelf*. Att uthärda hånarnes begabberi fordrar en viss grad af mod; att motstå frestelsens undervattensströmmar kräfver en sann gudaktighets ankarfäste. Men sjelf-

besegringen, herraväldet öfver jaget, är den förnämsta bragden. Att hålla lynnet i fullkomlig tygel, att kufva onda lidelser, att hafva alla edra krafter och syften uteslutande riktade på att tjena, lyda och ära Jesus Kristus — detta är hemligheten af ett kraftfullt kristligt lif. »Genom edert *tålamod* skolen I vinna edra själar.» Innan I kunnen vinna någon annans själ, måsten I vinna edra egna. Detta kan ske endast genom ständig kamp mot synden, genom att helt förena eder svaghet med eder frälsares allsmäktiga kraft. Kristi herravälde öfver eder skall skänka eder herravälde öfver eder sjelfva.

Paulus gjorde ej anspråk på att vara fullkomlig, men han hade en gigantisk uthållighetskraft. »Jag underkufvar min kropp», utropar han. Likt en brottningskämpe under en skarp strid slår han med stadiga och kraftiga slag ned alla köttets lustar och begärelser. I samma ögonblick som en kristen låter den köttsliga naturen få öfverhand, är han besegrad. Ej heller kan han kufva syndens »gamla människa», om han ej håller sig till Kristus och hålles af honom. Må hvarje ung nyomvänd kristen noga beräkna hvad det kostar att lefva ett kraftigt och framgångsrikt lif; detta behöfver ej nedslå eller förfära honom; men han skall mer än sannolikt blifva en öfverlöpare, om han ej utrustar sig för lifvets härnadståg under sin frälsningshöfding.

Brådskande otålighet är våra tiders rådande synd: brådska att blifva rik, otålighet vid alt långsamt och grundligt arbete. En kristlig karaktär kan lika litet som en af Thorvaldsens statyer fulländas på en dag. Du

måste genom bittert felslagna beräkningar lära dig tålamod. Du måste lära dig att »*vänta* i stillhet efter Herren». Vi kunna hvarken locka eller pocka vår himmelske fader till att gifva oss hvad våra hjertan begära. Tron har intet att skaffa med ängslig oro, vare sig under svåra pröfningar eller under fördröjd bönhörelse. Tålig bön är kraftig bön. Om du har kommit in i Kristi skola, underkasta dig då hans lexor och hans föreskrifter; en af dem är — »Icke som jag vill, utan som du vill.»

Denna uthållighetsdygd är absolut oundgänglig för all framgångsrik kristlig verksamhet. Huru många frivilliga försvinna ej ständigt från vår lärarekår i söndagsskolan och från missionsverksamheten, så snart nyhetens eggelse tagit slut! Huru många evangelii tjenare bedja ej om att slippa från »*hårda* fält;» några af dem äro färdiga att springa, när måhända Gud står färdig att sända det regn, som skall gifva växt åt den nyfödda säden! Alt för mycket af den kristliga verksamheten slutar med ett krampaktigt utbrott af hänförelse. Det blir intet af att »göra det goda», om »tålig uthållighet» deri saknas. Bröder, låt oss komma ihåg, att kristligt tålamod består icke blott uti att vänta efter Herren, utan äfven i att uthålligt verka för Herren. *Kristus uti oss är den enda uthållighetskraften.* Den soldat, som trotsar elden intill det sista skottet, vinner segern. Och de som der uppe äro klädde i fotsida hvita drägter, äro just de som äro »komne ut ur stora bedröfvelser». »Här är de heligas *tålamod;* här äro de som hålla Guds bud och Jesu tro!»

Lysande kristna.

Människobostäderna i Palestina upplystes fordom, icke af ljus utan af lampor. I den fattigaste landtbos stuga var en lampa. Ett litet kärl var fyldt med olja, hvari låg en veke, hvilken enkla inrättning sattes på en lamphållare. Att ställa den under en säng eller dölja den under en skäppa skulle ha varit orimligt. Vår Herre och frälsare häntyder i sin bergspredikan på den vanliga familjelampan i hvarje boning och säger till sina efterföljare: »Låten edert ljus så lysa för människorna». Ordet »så» visar tillbaka till föregående vers. Bevekelsegrunden derför följer sedan: »att de må se edra goda gerningar och prisa eder fader, som är i himmelen». Icke för att skryta och berömma sig sjelfva skulle de lysa med sin gudsfruktan, ej heller fingo de dölja den genom lätja eller feghet.

Vår tid har skriande behof af mera *lysande kristna*. Det finnes alt för många församlingsmedlemmar, hvilka voro brinnande för en kort tid — kanske under väckelsetidens hetta — och sedan har ljuset antingen gömts i en mörk lykta eller tillåtits brinna ned till en flämtande låga, som nätt och jemt synes genom röken. Jesus gifver ej människan sin omskapande

nåd för att af henne användas för sjelfviska ändamål. Han berörde ditt hjerta med sin lifgifvande och upplysande nåd förnämligast till den ändan, att du skulle sprida välsignelsen af ditt ljus till andra och förhärliga honom. Han bjöd ljuset lysa i din syndfulla själs mörker, på det att du skulle *sprida* ljuset af Guds kunskap, sådant det ter sig i Jesu ansigte, till alla, med hvilka du kommer i beröring. Låt vara, att du ej är någon storartad »dubbelbrännare», likt en Chalmers eller en Wesley på sin tid, eller likt en Spurgeon, en Shaftesbury eller en Dodge i våra dagar. Men ljusets egenskaper äro desamma i en familjelampa som i det gigantiska ljus, som kastar sitt sken från tornet vid Sandy Hook; och i din lilla krets är det lika stort behof af en lysande kristen som på den mest betydande talarestol i hela kristenheten.

Om du försummar att låta ditt ljus lysa, huru ringa det än må vara, skall ej blott din egen karakter lida, utan äfven andra skola lida deraf. Signalkarlens blotta försummelse att svänga sin lanterna i rätta stunden har sändt ett helt järnvågståg till undergång. Din försummelse att uttala det rätta ordet, att göra den rätta gerningen eller utöfva det rätta inflytandet kan blifva orsak till mångas eviga undergång. Jag känner vissa familjer — kanske din är en sådan? — i hvilka lampan ryker mera än den lyser. Den der sonen skulle ej vara så plågad af tvifvel, om han såge mera tilldragande lefvande bevis för kristendomen i sina till bekännelsen kristna föräldrars uppförande. En annan son skulle ej så ofta

synas på vägen till krogen eller andra tvetydiga ställen, om både varningens och föredömets fackla höjdes mera troget och kärleksfullt i hemmet. Det är nästan hopplöst att vänta sig omvändelser inom vissa familjer. En af orsakerna härtill är den, att der är en bekännelsens lampa, som ryker olidligt, i stället att lysa klart. Ljuset i hemmet håller med snabba steg på att blifva mörker. Oljan har tagit slut. Kärleken till verlden eller girighet och sjelfviskhet eller någon annan synd har utsläckt Kristi kärlek. Den verkliga orsaken till alt andligt förfall är brist på kristuslik kärlek och trohet i hjertat. Hvaraf hjertat fullt är, deraf talar munnen; det kan ej vara annat. När din själ brinner af kärlek till Jesus och till dina medmänniskor, skall du omedvetet brinna och lysa. Det verksammaste goda, som äkta kristna uträtta, sker troligen genom ett stilla, stadigt och omedvetet återsken af Jesus Kristus i deras dagliga lif. Att hålla en predikan, undervisa i söndagsskolan, sprida biblar eller utdela bröd bland de behöfvande är ett öfverlagdt och direkt uppbärande af lampan. Men att i ord och handling under det dagliga lifvet i hemmet, i boden och öfveralt återgifva glansen af Kristi klarhet, det är att »*låta* ljuset lysa» efter dess egen natur. Detta är den gudsfruktan, som har inflytande med sig. Huru salfvelsefullt broder A. än må tala på bönemötet, eller huru klart syster B. än må lysa i sin Dorkas-förening eller på »helgelsemötet», så, om deras ljus går upp i rök hemma, är deras boning endast mörker och dysterhet. Vänner, putsen familjelampan. En väckelse af sann *familjegudsfruktan* är

vår tids mest behöfliga väckelse både för församlingens och samhällets bästa.

Ljuset är sammansatt af många strålar, och hvarje hvit stråle är sammansatt af många färger. Om du tillämpar strålbrytaren på en lysande kristen, skall du finna, att han utsänder olika nådegåfvor. Den förnämsta af alla är *kärlekens* stråle. Detta är den högsta nådegåfva, hvilken fullständigast återgifver Kristus Jesus och ingjuter den gyllene glansen i ett sant och brinnande kristligt lif. Den är ej ett blott hastigt uppflammande af känslan, utan en varaktig antracit-låga, som flammar både dag och natt, emedan den gudomliga elden brinner i själen. »Såsom jag har älskat eder», sade mästaren; »förblifven i min kärlek». Der denna lampa brinner, der skall det ringaste hem upplysas, den hårdaste kudde uppmjukas, den tarfligaste föda blifva välsmakande. Kärlek är den bästa nådegåfva, Kristus kan gifva oss, ty i denna gåfva gifver han sig sjelf. Det är den bästa gengåfva, vi kunna gifva honom, ty i den gifva vi oss sjelfva.

En lysande kristen utsänder äfven strålar af varaktig *glädje.* Detta är ingen ohelig egenskap, en mörk och dimmig dag är ej hälften så himmelsk som en solig dag. Fogelns naturliga ljud är ej en suck eller ett skrik, utan sång, som tränger fram af sig sjelf. Då en ung man eller kvinna blir omvänd till Kristus, borde ingen af deras kamrater kunna säga: »De brukade vara så glada, men huru slöa och tråkiga hafva de ej nu blifvit!» Ej heller borde en kristen någonsin träda in i en krets med en isande köld

eller ett nedstämmande inflytande. Det gifves en annan stråle, som en lysande kristen utsänder, och det är *godt lynne*. Vi betrakta alt för ofta dåligt lynne som en blott naturlig svaghet. Professor Drummond har med skäl sagt: »Dåligt lynne är en synd, en af de svartaste synder; den är en yttring af en i grunden kärlekslös natur. Den människa, som lider deraf, behöfver få hela sin natur uppmjukad. En sådan människa skulle göra himmelen olycklig; hon måste födas på nytt innan hon kan komma derin.»

Dessa äro några få af de strålar, som en kristen skall utsända, om han i sitt lif återgifver Kristi bild. Putsa din lampa, min broder. Bed om ny olja och nytt inflöde af Kristus i din själ. Bär alltid din lampa med dig, liksom grufarbetarne bära sina lampor i sin hufvudbonad. Verlden kan finna Kristus hos dig, då den ej kan finna honom annorstädes. Tänd andra människors lampor. En lysande kristen är ett glödhett skott från himlen in i den mörka verlden. »Hafven edra länder omgjordade och edra lampor brinnande.»

Arbete för själar.

»Ni vet mycket, d:r Becker», sade en man till denne Boanerges på Lichfieldkullen, »men hvad är det största af alt?» Det raska svaret var: »Det är icke teologi, det är ej meningsstrider; det är *att frälsa själar.*» Detta har i alla tider varit grundtonen hos de bästa andarne inom Kristi här ända från Pauli dagar, hvilkens valspråk var: »Om jag till äfventyrs måtte frälsa några af dem.» Ingen har hunnit till jemnhöjd med denna höga kallelse, innan han lärt sig älska en odödlig själ oberoende af dess tillbehör och omgifning — en tiggares själ lika mycket som millionärens. David Brainard — som måhända kan anses som den heligaste man, som den kristna församlingen i Amerika har skådat — hade de röda barbarerna på Delawareflodens strand som sin »församling». »Jag bryr mig ej om», säger han, »hvar jag bor, eller huru jag bor, eller hvilka svårigheter jag genomgår, om jag blott kan vinna själar åt Kristus. Under sömnen drömmer jag härom; strax jag uppvaknar tänker jag på detta stora arbete. Hela min åstundan är syndares omvändelse, och alt mitt hopp står till Gud.»

Dessa äro äpplen af guld för oss församlingslärare och för alla lefvande kristna — inga obestämda bemödanden, som sluta i rök, utan direkta bemödanden, riktade på *en själ*. Människorna frälsas eller gå förlorade en och en. Den visdomsfulle aposteln lät ej sin idé fördunsta i några sväfvande allmänna fraser om att »nå massorna» etc.; han säger uttryckligen: »Den som omvänder *en syndare* från sina vägars villa, han frälsar en själ från döden och öfverskyler en myckenhet af synder.» En enda själ var en tillräcklig åhörareskara för Guds Son vid Sikars brunn eller i enrum med Nikodemus.

Att omvända betyder att vända om och rikta något åt motsatt håll. Omvändelse är den botfärdige syndarens egen handling, hvari han vänder sig från den väg, som leder till förderfvet, och beträder den gudomliga lydnadens väg. Pånyttfödelsen är den Helige Andes verk, som genom sitt inflytande sätter syndaren i stånd att vända om. Den gudomlige Anden och den mänskliga viljan samverka härvid i salig förening; ingendera kan utföra verket förutan den andra. Men aposteln Jakob nämner en tredje medverkande part, då han talar om att omvända en syndare från hans vägars villa. Det framgår således, att det är möjligt för mig att omvända min nästa; naturligtvis icke så, att jag kan förändra hans hjerta och pånyttföda honom till ett nytt lif; en frälst syndare är naturligtvis ej, eller kan någonsin blifva, en syndares frälsare. Endast Jesus kan detta. Men jag kan utöfva inflytande på min nästa; jag kan beveka honom med skäl och böner; jag kan framhålla Guds anspråk för honom;

jag kan genom ett kristligt föredöme och kärleksfulla handlingar framställa evangelii religion på ett tilldragande sätt för honom, och sålunda kan jag förmå honom att *vända sig sjelf* till Kristus. Detta är hvad vi mena med att omvända en själ. Sjelfkära och skrytsamma respredikanter skryta ofta öfver det stora antal, *de* ha omvändt, hvilka »omvända» bevisa sig vara lika värdelösa som drinkaren, hvilken påstod sig ha blifvit omvänd af Whitefield. Men den stora sanningen står lika fullt fast, ty Guds ord säger det, att en Jesu tjenare kan omvända en syndare från hans onda vägar och sålunda frälsa en själ från döden.

Detta är ett fruktansvärdt ansvar. Ingen makt, hvarmed en människa blifvit beklädd, kan jemföras med den att kunna föra en odödlig själ från satans slafveri och helvetets dom in på det eviga lifvets väg. Hvilket ansvar, o, min broder! Likasom ville Gud säga till dig: »Här är denna odödliga själ; mera värd än alla verldar, ty Jesus dog för den; här är denna själ; omvänd den nu till mig. Jag ställer henne i din väg; jag gifver dig tillfället; fräls denna dyrbara själ!» Detta är icke hädelse, ej heller poesi. Just detta gör Gud, när han gifver sina barn i uppdrag att bedja, arbeta och lefva för de förlorades frälsning. Ja, han förklarar, att om vi icke bjuda syndaren omvända sig från sina onda vägar, skall denna själ dö i sin ogudaktighet, men »hans blod skall utkräfvas ur din hand»!

Hotelsen för försummelse är lika fruktansvärd som ansvaret; belöningen för trohet är härlig nog för en ärkeängel att eftersträfva. Det skall i sanning blifva

en härlig krona att läggas vid Jesu fötter, om vi upptäcka en själ, vore det äfven blott en enda, i himlen, som du eller jag varit medel till att omvända, från sina vägars villa. Vi beklaga dem, som ej hafva några kronor.

Jag är öfvertygad om, att vi, som kalla oss kristna, icke hafva börjat taga dessa höga verkligheter så allvarligt i betraktande, som vi borde; vi ställa oss ej under ögonen det oändliga ansvar för själar, som hvilar på oss. Ju mer allvarligt vi göra detta, ju mera hängifvet skola vi egna oss åt detta kristuslika verk. Vårt eget hjerta måste först upptändas af deltagande för den vi söka omvända. Blott tillfälligt bemödande såsom af en slump är fåfängt. Fäst dina blickar på den vän, du tänker att nå och arbeta för; omfatta honom med den uppriktiga kärlek, som ej skyr att säga honom den nakna sanningen. Akta på tillfällena; i hvad du gör gå ej till öfverdrift. Den som vinner själar är vislig, ty han beder Gud först om visdom. Att ständigt ligga åt en oomvänd vän med oupphörligt naggande, att predika honom in uti en viss fariseisk ton eller tilltala honom offentligt på ett sätt, som sårar eller väcker afsmak hos honom — alla sådana misstag visa mera nit än visdom.

Men kom ihåg, att det största af alla misstag är att låta en själ gå till förderf utan att göra ett enda bemödande att frälsa henne!

Vislig och vinnande vandel.

Den första kristna församlingen föddes vid ett bönemöte och döptes af den Helige Ande på pingstdagen. Derpå upptog hon sin af Gud anbefalda mission att omvända människorna till Kristus. Petri genomträngande predikan till syndarne i Jerusalem genomborrade deras hjertan med öfverbevisningens och sanningens tveeggade svärd, och tre tusen blefvo omvända på en enda dag. Apostlagerningarnas bok innehåller hufvudsakligen skildringar af personliga bemödanden att vinna själar. De apostoliska brefven äro ej stälda till hedningar eller obotfärdiga syndare, utan till de nyfödda församlingarna, undervisande dem, *huru de skola lefva.* Undervisningar och förmaningar rörande det kristliga lifvet är det förnämsta ämnet i Pauli, Petri, Jakobs och Johannes' bref; och en hufvudtanke genomlöper dem alla, och den är, att alla kristna böra så lefva, att de ej blott ära mästaren, utan äfven draga människorna till honom. »Vandren visligen i förhållande till dem, som äro utantill», var en af Pauli innehållsrika förmaningar. »Kristus kom till verlden för att uppsöka och frälsa det förlorade.» Hans uppdrag till sina lärjungar var, att de skulle gå åstad och nödga människorna att komma in i hans rike.

Detta uppdrag är i dag lika bindande för hans lärjungar som det var 1800 år sedan. Hvar och en som inträder i den kristna församlingen, ställes ej blott i särskildt förhållande till Kristus, utan ikläder sig äfven särskilda pligter till verlden. »I ären mina vitnen.» »I ären verldens ljus; låten derför edert ljus lysa för människorna.» Verlden har ett skarpt öga på oss, och det var vår mästares afsigt, att vi så skulle bevakas. Det är en ofta uttalad sanning, att den som bekänner sig vara en kristen är människornas bibel, den enda bibel, som flertalet af människor någonsin betrakta. De bilda sig en uppfattning om kristendomen, icke efter som den är uppenbarad i den heliga skrift, utan efter som den uppenbaras hos oss. De studera ej Guds bibel, utan församlingsmedlemmarne. Om vi nu äro verldens bibel, borde vi lefva så, att det ej fordrades några kommentarier för att förklara oss. Om vi äro vaktare vid porten till lifvets väg och till Herrens fårahus, borde vi så uppföra oss, att vi draga människorna till att komma in; icke stå i vägen och drifva dem bort. Hvarje kristen, som ej förverkligar sin bekännelse i lifvet, gör sig skyldig till en tredubbel synd, först mot Kristus, för det andra mot sin egen själ och slutligen mot de obotfärdiga, hvilka han tillbakastöter, då han i stället borde vinna dem.

1. Hvari består »en vislig vandel i förhållande till dem som äro utantill»? Den är i första rummet en sådan vandel, som ej gör vår bekännelse till en lögn. Vi säga till de oomvända, att Jesu religion skall göra dem lyckliga äfven under pröfningar, och

sedan måhända knota vi öfver försynens ledning och bära ett mulet ansigte, så snart pröfningar drabba oss. Vi tala om tålamod och blifva otåliga vid minsta förtretlighet. På bönemötet bedja vi, såsom om gudsfruktan vore det enda nödvändiga, men utom detsamma lefva, som om samlandet af penningar samt äregirighet vore vårt lifs förnämsta uppgift. Hvad är alt detta annat än att beljuga vår kristendom och väcka afsmak hos människorna. Om vi under vandringen genom en trädgård taga upp ett vackert äpple, men då vi sätta våra tänder i detsamma finna, att det är bittert, kasta vi ned det och taga ej något mera från detta träd. Så smaka också människorna på de kristna, men om de finna dem sura och bittra eller maskstungna, kasta de bort dem med afsmak. »Af deras frukt skolen I känna dem», säger mästaren. Vi måste se till, att vår gudaktighet har en ljuflig smak, om vi vilja rekommendera den åt människorna. När en af verldsmänniskorna hånfullt säger till mig: »En af edra församlingsmedlemmar bedrog mig i handel», känner jag, att det gudlösaste i hans bedrägeri var, att han beröfvade mannen all vördnad för Jesu religion. Å andra sidan är ett ädelt, ärligt och gudligt lif den mest öfverbevisande predikan, som kan hållas. Kristi efterföljare måste *lefva* verlden till Gud, annars är verlden förlorad.

2. Vi kunna aldrig vinna verlden genom likställighet med henne. »Ve eder, när alla människor tala väl om eder» — d. ä., när de som älska synd prisa eder. En ordets förkunnare kan köpa sin popularitet till det högsta priset af att förlora alt sitt in-

flytande öfver människornas samveten. Människoynnest, vunnen genom att se genom fingrarna med det orätta — i affärer, i politik, i sällskapslifvets dåliga vanor — är förräderi mot mästaren. Verldsmänniskorna vänta ej, att de kristna skola göra såsom de. När vi offra våra grundsatser, känna de hemligt förakt och afsmak för oss. Om vi önska draga upp människor ur en grop, måste vi hafva ett stadigt fotfäste, annars skola de draga oss ned till sig. Den som vandrar närmast Kristus, skall ega den största kraften att omvända syndare till honom. När Jesus lefver i oss, är det icke vi, som beveka människorna, utan Kristus förkroppsligad i vårt uppförande. »Jag försökte vara tviflare, då jag var en ung man», sade Cecil; »men min moders lif var för mycket för mig.» Det var Jesus Kristus uti hans goda moder, som omvände honom.

3. Detta ämne är af lifsvigtig betydelse vid alla omedelbara bemödanden för de obotfärdigas omvändelse. »Den som är *vis,* han vinner själar»; detta är rätta betydelsen af den ofta oriktigt återgifna texten. Det är förvånande att se, huru föga sundt förnuft vissa goda människor ådagalägga vid sina välmenta bemödanden att föra sina barn, lärjungar eller vänner till Kristus. En fader kan bedja om förböner för sin oomvände son, och sedan behandla honom så föraktligt och tala till honom så kärft, att han endast förhärdar honom. Ingenting fordrar mera takt, mildhet och kärlek än att samtala med människor öfver den vigtigaste af alla frågor. Om vi skola vattna en blomma, stjelpa vi ej på en gång ett helt ämbar

med vatten öfver henne och skölja bort den ur jorden; utan vi *beständka* den. Gud sänder ej sin Ande som ett skydrag, utan som ett regn. Låt oss bedja om visdom, när vi söka att vinna själar. Paulus förtärdes af nit och visade likväl underbar takt och visdom vid hvarje särskildt förekommande fall. Vi måste gifva akt på tillfällena. »Vandren visligt i förhållande till dem som utantill äro», säger aposteln, »och köpen tiden», egentligen, »*köpen tillfället*». Vi måste akta på tillfällen till att använda det rätta ordet; och när Gud gifver oss det, måste vi göra det bästa bruk deraf.

Vi måste följa grundsatsen *nu eller aldrig*. Detta skall göra oss nitiska att gripa hvarje tillfälle till att uppmana den obotfärdige att genast omfatta Kristus. Hvarje vänlig handling, vi kunna göra mot de oomvända, kan hjelpa oss finna nyckeln till deras hjertan. Låt oss sedan bruka den till att lemna mästaren inträde dit. De som äro visa i sin vandel och i sin verksamhet kunna vända många till rättfärdighet.

Ögats riktande på Jesus.

Ett af kristendomens särskilda företräden är, att den framställer för oss ett fullkomligt föredöme för vår dagliga vandel. Ingen annan religion kan framställa en Jesus Kristus. Och Kristus är kristendomen. Det är ej evangelii system, som frälsar oss; det är evangelii återlösare. Den predikan är mest verksam, som tydligast och mest öfverbevisande framställer Jesus såsom den gudomlige frälsaren, ställföreträdaren och borgesmannen; det lif är heligast, som mest efterliknar honom, som är det gudomliga föredömet.

Intet älskligare drag förekommer i vår frälsares lif, än då han tvådde lärjungarnes fötter. När han fullbordat denna handling af ödmjukhet och oegennytta, sade han till dem: »Jag har gifvit eder ett *föredöme,* att I skolen göra såsom jag har gjort eder.» Icke att vi skola bokstafligen två hvarandras fötter; men vi böra fylla hvarandras händer, bära hvarandras bördor, torka hvarandras tårar och hugsvala hvarandras hjertan.

Vidare säger oss den eldige Petrus i sitt första bref: »Äfven Kristus led för oss, lemnande oss ett *föredöme,* att I skolen efterfölja hans fotspår.» Det

grekiska ordet betyder en förskrift, hvilken i alla de minsta enskildheter bör återgifvas. Samma tanke föresväfvar Paulus, när han bjuder oss, »se på Jesus, trons begynnare och fullkomnare». Om jag uppmanades att gifva en ung kristen ett gyllene råd, som vore lättfattligt och tillämpligt vid alla förekommande fall i lifvet, blefve det detta: *Håll ditt öga riktadt på Jesus!*

Den gudfruktige Chas. Simeon, från Cambridge, hade ett porträtt af den hjeltemodige missionären Henry Martyn hängande på väggen i sitt rum. Ofta brukade han se derpå, sägande: »Se denne välsignade man! Hvilket ansigtsuttryck! Ingen ser på mig såsom han. Han tyckes alltid säga till mig: 'Var allvarlig; var nitisk; lek ej bort tiden'.»

Om blicken på en ädel kristuslik man var så inspirerande, huru mycket mer bör då ej blicken på Kristus sjelf vara det. Guds Ande har i nya testamentet framstält en oöfverträfflig bild af vår Herre och mästare och, så att säga, upphängt den framför våra ögon. Hans bild är »vanstäld mer än någon annan mans» genom märken efter kampen i Getsemane och kvalen på korset. Den sublimaste tålighet hvilar på hans anlete, såsom när han »icke svarade ett ord» inför Pilatus, och när han bad: »Fader, förlåt dem det. De veta icke, hvad de göra.» Hvarje drag i detta anlete är kärlek. Helighet sprider deröfver ett majestät, som ingen Raphael eller Da Vinci kan återgifva. Tiotusenfaldt mera verklig, lefvande, inspirerande och själsväckande än någon annan tafla

är för mitt öga bilden af honom, som ständigt säger: »Sen på mig; lären af *mig.*»

Ja, och huru allvarligt säger han ej till oss: »Lefven för mig!» Stundom rygga vi tillbaks från en obehaglig pligt eller en plågsam börda. Då talar Herren till oss: »Den som ej vill taga sitt kors uppå sig och följa mig, är mig icke värd.» Äro vi nedslagna i följd af missräkningar, och tränger förtviflan ned i våra hjertan, då nalkas oss hans dyra bild, under det han tillsäger oss: »Edert hjerta vare icke bedröfvadt. Se, jag är när eder alla dagar! Min nåd är dig nog.» När vi frestas till ett hämnande ord eller en oärlig handling, vänder sig detta anlete till oss varnande: »Sarga mig icke i mina vänners hus!» Likasom Petrus väcktes till tårar af en enda blick från den bedröfvade frälsaren, så må äfven vi deraf väckas till besinning vid hvarje handling af olydnad mot honom. Ständigt är denna gudomliga bild framför oss, lärande, bestraffande, uppmuntrande och ledande oss. Låt oss fästa vår blick på honom! Låt oss öppna våra öron för honom! Låt oss alltid följa hans fotspår!

Vissa utvalda andar inom mänskligheten hafva varit lysande föredömen i någon särskild dygd, såsom Josef i kyskhet, Daniel i uppriktighet, Luther i mod, Wilberforce och Elisabet Fry i välgörenhet. Men dessa voro blott ofullkomliga afbilder af sitt gudomliga lefnadsideal. Låt oss hålla vårt öga stadigt riktadt på den ene, som i sig sjelf innefattade alla dygder och fullkomligheter i deras fulländning, och hvilken i alla afseenden är vårt föredöme. Vår dagliga och stundliga strid är med synden. Jesus gjorde ingen

synd, likväl drabbades han af frestelser lika verkligt som vi. Han segrade öfver alla frestelser genom att aldrig ställa sig i deras väg, genom att motstå alt som ondt syntes och genom att begagna Andens svärd, som är Guds ord.

Kristus är äfven vårt föredöme i hängifvenhet för fadrens vilja. Det var hans mat att göra hans vilja. Hans ständiga valspråk var: »Min fader verkar intill nu, äfven jag verkar.» Ingen disharmoni rådde mellan den himmelske fadrens verksamhet och hans människovordne sons. När jag kan nedlägga mitt lifs dagliga planer på Guds ord och finna dem passa derefter, hvilken tillfredsställelse skänka mig ej då de ringaste handlingar! Låt oss alltid äfven komma ihåg, huru fullkomligt oegennyttig Jesus var: hvilka resor han gjorde, för att nå en enda lidande varelse; huru han trotsade folkets hån för att bevisa kärlek mot publikanen och den fallne; huru outtröttligt han gick omkring och gjorde godt! När hans milda ande eldades till nitälskan vid åsynen af skrymteri och falskhet, huru kunde han ej bestraffa och blotta fariséen med sin rättvisa harm! Dessa utbrott af harm voro uttryck af hans öfverflödande helighet. När jag ser min frälsare utslunga sitt anatema öfver syndens »hvitmenade grifter», och likväl uttala förlåtelsens ord öfver den ångerfulla skökan, inser jag, huru jag bör hålla i jemvigt mitt hat till orättfärdighet och mitt ömmande deltagande för dem som »råka falla i någon synd».

Och må så hvarje dag i mitt lif tillbringas inför min store lärare, och må aldrig mina ögon irra bort

från hans underbara gestalt! Må hellre den drunknande förgäta den plauka, som håller honom uppe öfver hafvets böljor, än jag förgäta frälsaren, som uppehåller mig med sin allsmäktiga arm! Må förr den hemåtvändande sjöfararen förlora ur sigte den fyr, som leder in i hans hamn, än jag förlora houom ur sigte, som är vägen, sanningen och lifvet! Reynolds brukade säga: »Jag betraktar endast de bästa taflor. En dålig tafla skadar mitt öga.» På samma sätt skola äfven vi finna, att betraktelsen af vår konung i hans skönhet skall rena vår syn; och ju mera vi se på Jesus, ju mer skola vi likna Jesus.